

Första tilläggsbudget för landskapet Åland 2016

Antagen av lagtinget 30.5.2016

Ålands
landskapsregering

Till Ålands lagting

Förslag till första tilläggsbudget för år 2016

ALLMÄN MOTIVERING

FINANS- OCH NÄRINGSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 10/2015-2016

Sammanfattning

Landskapsregeringens förslag

Landskapsregeringen föreslår att lagtinget antar ett förslag till första tillägg till budgeten för år 2016. I och med tillägget har hittills under år 2016 budgeterats 357.517.000 euro. Anslagen för drift och överföringar m.m. uppgår till 335.214.000 euro, anslagen för investeringar till 29.442.000 euro och årets underskott till 15.949.000 euro, exklusive extraordinarie poster uppgående till 108.000.000 euro, som hänför sig till bildandet av fastighetsverket.

Motionerna

I anslutning till budgetförslaget har 24 budgetmotioner inlämnats.

Utskottets förslag

Utskottet föreslår att budgetförslaget godkänns med de ändringar som framgår av betänkandet. Budgetmotionerna föreslås förkastade.

Utskottets synpunkter

Allmän motivering

Konjunkturläget i Finland

Utskottet konstaterar att den åländska offentliga ekonomin långt hänger samman med den finländska ekonomin varför utskottet har inhämtat information om den finländska konjunkturen. Enligt vad utskottet erfarit visar den senaste statistiken på en fortsatt långsam tillväxt i Finland. Den senaste BNP-prognosen för Finland visar på en uppgång på 0,9 procent år 2016 samt 1,2 procent både år 2017 och år 2018. Främst är det industrin, tjänstesektorn och primärproduktionen som står för uppgången. Exportutvecklingen är stigande men inte tillfredsställande. Finlands marknadsandel av världshandeln torde ha nått sin botten. Oljepriset börjar stiga långsamt. Även konsumentpriserna börjar stiga. De nominella inkomsterna höjs med ca 1 procent per år. Investeringarna förefaller komma att stiga de närmaste åren och arbetslösheten börjar minska. Statens inkomster ser ut att komma att stiga mer än utgifterna. Enligt prognos minskar statens årliga underskott år 2017 från 5,8 miljarder euro till 3,3 miljarder euro år 2020. Under år 2016 överstiger statskulden 100 miljarder euro.

Skattekvoten i Finland år 2015 uppgår till ca 45 procent av BNP. De direkta skatternas andel i den totala skattekvoten har minskat, vilket enligt utskottet får effekt på skattegottgörelsen.

En hållbar ekonomi

Den åländska ekonomin befinner sig idag i två olika konjunkturlägen. Landskapets ekonomi befinner sig i ett besvärligt läge eftersom inkomsterna till största delen är beroende av den finländska ekonomin och dess utveckling. Den privata ekonomin för företagen på Åland befinner sig däremot i ett betydligt bättre läge. Utskottet betonar vikten av att genomföra besparingar samt strukturella förändringar för att på så sätt klarera underskottet i den offentliga ekonomin. Det är viktigt att utvärdera konsekvenserna av de aviserade besparingarna och att vid behov göra omprioriteringar.

Kommunstrukturutredning

Landskapsregeringen avser genomföra en utredning om den optimala framtida kommunstrukturen på Åland. Målet med utredningen är att ta fram faktaunderlag, prognoser och modeller för en reform av kommunfältet, med sikte på starka, ekonomiskt och socialt bärkraftiga kommuner för ett Åland med decentraliserad service, utvecklingskraft och helhetstänkande som sträcker sig över hela landskapet.

Utskottet omfattar behovet av en utredning och betonar vikten av att landskapsregeringen överlämnar den utförda utredningen tillsammans med landskapsregeringens syn på vad som bör göras till lagtinget.

Omorganisering och effektivisering

Landskapsregeringen konstaterar i budgetförslaget att det i landskapet främst till följd av EU-bestämmelser inrättats ett antal små myndigheter vars verksamhetsförutsättningar och kostnadseffektivitet påverkas av synnerligen begränsade volymer. Inför budgetåret 2017 övervägs möjligheten att genom en överenskommelseförordning överföra ombudsmannatjänster till riket. Landskapsregeringen avser också utreda om det är möjligt att datainspektionens uppgifter utförs av riksmyndigheter i stöd av en överenskommelseförordning eller genom att söka samarbete västerut. I processen utreds noggrant eventuella konsekvenser för Ålands självstyrelse, förutsättningen att garanteras service på svenska samt ekonomiska konsekvenser.

Utskottet delar landskapsregeringens uppfattning att verksamheterna bör omstruktureras men anser att det är viktigt att verksamheterna finns tillgängliga på Åland och för alla ålänningar.

Vid behandlingen av avsnittet har en omröstning ägt rum gällande ålandskontoren. Utskottet har fattat beslut som utfallit (4-3), varvid beslutet biträddes av ordföranden Tage Silander, vice ordföranden Göte Winé och ledamöterna John Holmberg och Ingrid Johansson. Reservation har lämnats av ledamöterna vtm Veronica Thörnroos, Lars Häggblom och Roger Nordlund.

Landskapets fastighetsverk

Landskapets fastighetsverk inledde verksamheten vid ingången av år 2016. I och med samordningen har effektiviseringar uppnåtts.

I samband med övergången till ett nytt system uppstår nya frågeställningar. Utskottet framhåller därför vikten av tydliga regler, beslutsprocesser och styrdokument. Utskottet har erfarit att internhyrorna ska ses över under året och tillstyrker detta.

Landskapet och kommunerna

Landskapsandelarna till kommunerna avses sänkas med 1,5 miljoner euro för år 2017 och med ytterligare 2,5 miljoner euro för år 2018. Landskapsandelarna har stor betydelse för kommunernas finansiering. Utskottet betonar vikten av att landskapsregeringen gör en översyn av kommunernas skyldigheter och rättigheter samt förutsätter att landskapsregeringen vid behov återkommer till lagtinget då de olika faktorer som ännu inte är kända blivit klara. Bland dessa faktorer finns bl.a. konkurrens- och sysselsättningsavtalets eventuella effekter på kommunsektorn.

Vid behandlingen av avsnittet har en omröstning ägt rum gällande textens utformning. Utskottet har fattat beslut som utfallit (4-3), varvid beslutet biträdades av ordföranden Tage Silander, vice ordföranden Göte Winé och ledamöterna John Holmberg och Ingrid Johansson. Reservation har lämnats av ledamöterna Roger Nordlund, vtm Veronica Thörnroos och Lars Häggblom.

Ålands hälso- och sjukvård

Det finns vägande skäl, enligt budgetförslaget, för styrelsen för ÅHS och ledningen att fortsätta arbetet för att uppnå effektivisering. Landskapsregeringen har för sin del beredskap att initiera de ändringar i lagstiftningen som förändringsarbetet kan komma att föranleda. Med beaktande av det fortsatta effektiviseringsarbetet och målsättningen att öka självfinansieringsgraden bedömer landskapsregeringen det vara möjligt för ÅHS att under år 2017 sänka nettokostnadsnivån med 2 miljoner euro. Enligt vad utskottet erfarit kan denna inbesparing delvis hanteras genom en ökning av inkomsterna och delvis genom omprioriteringar i verksamheten. På längre sikt kan det även finnas möjlighet att räkna till godo effekterna av konkurrenskraftspaketet på arbetsmarknaden. Då ramen fastställts har samtliga kända kostnadsökningar beaktats.

Vid behandlingen av avsnittet har en omröstning ägt rum gällande textens utformning. Utskottet har fattat beslut som utfallit (4-2), varvid beslutet biträdades av ordföranden Tage Silander, vice ordföranden Göte Winé och ledamöterna John Holmberg och Ingrid Johansson. Reservation har lämnats av ledamöterna vtm Veronica Thörnroos och Roger Nordlund.

Utbildning

Landskapsregeringen avser att utreda möjligheterna med att omlokalisera den yrkesinriktade specialundervisningen till utrymmen vid Ålands folkhögskola. Verksamheten kan ske i nära samarbete mellan Ålands yrkesgymnasium och folkhögskolan. Utredningen ska beakta en partiell integration till befintligt utbildningsutbud i syfte att utveckla den specialinriktade yrkesutbildningen.

Utskottet stöder utredningen men betonar vikten av att landskapsregeringen återkommer till lagtinget i samband med budget så att lagtinget får ta ställning till verksamheten innan en flytt genomförs. Utredningen bör vara bred och sätta den studerande i fokus. Även betydelsen för folkhögskolans särskilda ställning bör analyseras samt förslagets ekonomiska effekter för landskapet.

Vid behandlingen av avsnittet har en omröstning ägt rum gällande utredning av lunchförmåner. Utskottet har fattat beslut som utfallit (4-3), varvid beslutet biträdades av ordföranden Tage Silander, vice ordföranden Göte Winé och ledamöterna John Holmberg och Ingrid Johansson. Reservation har lämnats av ledamöterna vtm Veronica Thörnroos, Lars Häggblom och Roger Nordlund.

Klimat- och energistrategi

Ramverket för arbetet utgörs av bl.a. EU:s långsiktiga målsättningar gällande klimat- och energiåtgärder. En av dessa målsättningar är att minska utsläppen av klimatpåverkande växthusgaser. För att bibehålla kärnan i den befintliga åländska vindkraftsproduktionen avser landskapsregeringen att under en sjuårsperiod införa ett stödsystem som gäller från och med 1.7.2016 till och med 31.12.2022. Utskottet har parallellt med budgetförslaget behandlat ett lagförslag nr 12/2015-2016 om stöd till vindkraften. Utskottet bedömer det viktigt att tillse att verksamheten fortgår och att den tekniska kompetensen inom vindkraft blir kvar i landskapet, särskilt med tanke på framtida möjligheter att utnyttja vindkraften då marknadsförutsättningarna blivit bättre för vindkraftens del.

Näringspolitik

Fiskevård och fiskeri

Landskapsregeringen anser inte att landskapet ska ha det huvudsakliga ansvaret för att finansiera fiskeryngelproduktion för utplantering. Landskapsregeringen avser därför att samla vattenägarna och turistbranschen till ett rådslag om finansieringen av yngelproduktionen vid Guttorp.

Utskottet har erfarit vikten av att fiskeryngelproduktionen i landskapet blir kvar och att yngelutplanteringen fortgår så att det finns behov av att ändra finansieringsupplägget. Verksamheten har inte enbart betydelse för fiskproduktionen utan även för turistsektorn. Den nya finansieringsplanen bör snarast påbörjas och vara framtagen i samverkan med berörda intressegrupper inför budgeten för år 2017. Utskottet har även erfarit betydelsen av att upprätthålla och utveckla lekområden för fisk.

Infrastruktur- och transportpolitik

Skärgårdstrafik

En stor del av kostnaderna är bundna i fleråriga avtal inom trafiksektorn varför landskapsregeringen under mandatperioden kommer att se över servicenivåerna, främst inom skärgårdstrafiken. Omläggning av trafiken med m/s Tärnan i norra skärgården planeras och tidtabeller övervägs inom linjefärjetrafiken, liksom upphandling av de linjer som ännu inte driftsprivatiserats.

Utskottet har erfarit att kontrakt om trafik med m/s Tärnan tecknats fram till årsskiftet och målsättningen är att upprätthålla en skälig trafik i området även efter årsskiftet.

Reservation gällande utformningen av avsnittet i fråga om kortrutten har lämnats av ledamoten Lars Häggblom.

Vägunderhåll

Utskottet anser att möjligheten att konkurrensutsätta vägunderhållet noggrant bör övervägas och utgår från att landskapsregeringen analyserar effekterna av en sådan åtgärd och vid behov återkommer med förslag i samband med budget för år 2017.

Motionerna

Med hänvisning till betänkandets och budgetförslagets allmänna motivering föreslås budgetmotionerna nr 33, 35, 36 första klämman, 37, 38 första klämman, 39-46, 49-52 förkastade. Därtill föreslår utskottet att övriga budgetmotioner förkastas.

Till lagtinget överlämnas landskapsregeringens framställning med förslag till första tillägg till budgeten för landskapet Åland under år 2016.

Kraftsamling för ekonomisk stabilitet

Den bärande tanken och avsikten med denna tilläggsbudget, och med arbetet under den kommande mandatperioden, är att genom offensiva och väl genomtänkta strukturella förändringar bygga ett socialt, miljömässigt och ekonomiskt bärkraftigt Åland.

Signalen är tydlig. Åland är öppet och välkomnande. Vi behöver flera människor och flera arbetsplatser. Målsättningen är nya företag, en arbetsmarknad som har tillgång till både arbetskraft samt olika kompetenser och som resultat av det en ökad skattekraft och full sysselsättning. Vårens konjunkturläge innehåller framtidstro och flera ljusglimtar inom det privata näringslivet. Det finns en tillväxtpotential i våra små och medelstora företag. Landskapsregeringen vill göra gemensam sak med näringslivet och sätta fokus på rekrytering av människor med olika kompetenser. Företagsamhet är grunden för att bibehålla den åländska välfärden på en hög nivå där kärnan utgörs av en hälso- och sjukvård av hög kvalitet, en trygg skola med god grundutbildning som gör alla åländska barn rustade både för arbetsliv och fortsatta studier.

Det hållbarhetsarbete som inletts i landskapet har redan engagerat hundratal människor i den gemensamma processen. På resan mot ett hållbart Åland 2051 finns många delmål. Landskapet siktar mot ett fossilbränslefritt Åland med hög självförsörjningsgrad på energi genom förnyelsebara energiformer som vind, sol och biogas.

Ålands kommunstruktur måste också den vara bärkraftig. För att bygga ett solidariskt, framtidsinriktat och effektivt Åland görs en kommunstrukturutredning som vårvintern 2017 utmynnar i tre rangordnade och väl motiverade förslag till en ny kommunstruktur. I utredningen bereds en ny kommunallag och kommunindelning. På Åland ska vi ha starka kommuner som kan ge sina invånare god och likvärdig service av hög kvalitet. Det arbetet ska drivas i nära dialog mellan medborgare, kommuner, näringsliv och politiker.

Den högsta prioriteten i det kommande arbetet är att förändra, så att Åland även i framtiden tryggar en god vård, skola och omsorg. Landskapsregeringen vill uppmuntra drivkraft, initiativförmåga och intraprenörskap hos personalen. Förändringsarbete ska ske i en process där personalen, landskapets viktigaste resurs, är en aktiv och engagerad part. Nyckeln att förändra verksamheterna till det bättre samtidigt som man minskar på kostnaderna är målmedvetet arbete och klokt ledarskap.

Konjunkturläget

Utgående från ÅSUB:s konjunkturöversikt i april kan följande sammanfattas:

- Stämningen i **det privata åländska näringslivet** är sammantaget positiv och totalindex ligger över genomsnittet för 2000-talet, enligt ÅSUB:s konjunkturbarometer. Alla indikatorer som speglar förväntningarna ger positivt

utslag. Företagen sammanvägda tror på förbättrad lönsamhet, en större personalstyrka och möjligheterna att expandera det egna företaget.

- Denna relativt ljusa bild tecknas dock mot bakgrund av **hotet om avveckling av chipstillverkningen**. I skrivande stund har inget konkret framkommit om planerna för fabriken, varför ÅSUB byggt sin prognos på antagandet att chipstillverkningen blir kvar under innevarande år.
- **BNP-tillväxten** i den åländska ekonomin 2013 var 2,6 procent och enligt preliminära beräkningar 1,5 procent 2014. För 2015 räknar vi med 2,1 procents tillväxt, för innevarande år 1,4 procent och för 2017 en ytterligare försvagning till 1,0 procent. En förväntad minskning av den offentliga sektorns volym (-0,7 procent 2016 och -0,9 året därpå) bidrar till nergången.
- **Inflationen (KPI)** beräknas till 0,4 procent i årsgenomsnitt för 2016, och beräknas stiga till 1,2 procent 2017.
- Vi räknar med ett genomsnittspris på cirka USD 38 per fat för **råolja** (Brent) i år och USD 46 per fat 2017.
- **Svenska kronan** stärks något i förhållande till euron och lägger sig nära långtidsmedelkursen under året.
- **Arbetslösheten** väntas i år sjunka tillbaka något, till 3,6 procent, jämfört med föregående år för att nästa år (2017) sjunka ytterligare något (till 3,5 procent).
- De åländska **hushållens inkomstutveckling** har varit ofördelaktig efter finanskrisen 2008. En svag löneutveckling under 2016–2017 förväntas försvaga tillväxten av hushållens köpkraft den privata konsumtionen.
- Summan av **avräkningsbeloppet och skattegottgörelsen** beräknas i år (2016) bli runt 230 MEUR och summan som betalas ut 2017 beräknas bli ca 233 MEUR.
- **Kommunernas** skattefinansiering beräknas öka med 3,5 procent 2016. Årsbidraget beräknas vara 9,2 MEUR 2016. Endast tre av 16 kommuner budgeterar ett positivt resultat.
- **Det privata näringslivet** är liksom för ett år sedan sammantaget försiktigt optimistiskt om de kommande 12 månaderna. Mest positiv är man angående möjligheterna att förbättra lönsamheten och utöka personalstyrkan.
- **Färjerederierna** gynnas av ännu ett år av lägre än väntade bunkerkostnader. Sammanvägda tror de på en oförändrad konjunktur under året.
- **Sjö- och landturismens** andel av näringslivets förädlingsvärde sjönk 2013-2015 med 0,5 procentenheter till 27,2 procent.
- Fraktraterna för sjötransporter sjönk under hösten. Bland **torrlastrederierna** tror nu de flesta ändå på i stort sett oförändrade eller något bättre affärsförutsättningar under året. Ledande index för **tankerverksamheten** visar på en svag marknadsutveckling under 2015 men är nu på väg uppåt, vilket gynnar nysatsningarna inom området.
- **Landtransportsektorn** tror sammanvägd att den kan komma att minska sin storlek under året.
- Den del av **primärnäringsarna** som bedrivs i bolagsform har hade en god omsättningsutveckling 2014-2015 och förväntar sig en något förbättrad lönsamhet under det kommande året. Nysatsningar inom branschen ger en utökad personalstyrka.
- Inom **livsmedelsindustrin** är utsikterna blandade och tonläget mer pessimistiskt än vanligt. Osäkerheten kring chipstillverkningens framtid gör att stor osäkerhet råder inom branschen. Våra modellberäkningar visar att om halva chipstillverkningen läggs ner skulle ett åttiototal arbetsplatser försvinna från den åländska arbetsmarknaden.
- Den **övriga tillverkningsindustrin** är en stabil verksamhet och är enligt barometern något mer positiv än vanligt i synen på det kommande året.
- **Byggbranschen** förväntar sig sammantaget inga stora förändringar under den kommande 12-månaders-perioden. En nergång i bostadsbyggandet gör ändå att man förväntar sig en minskad omsättning.

- **Handelsbranschen** rymmer tunga undersektorer som handel med drivmedel och postorderverksamhet vilka starkt på-verkar helhetsbedömningen. Omsättningsutvecklingen sammantaget var mycket svag under 2015 och förväntas förbli så under 2016. De sammantagna förväntningarna ligger något under det normala.
- Förväntningarna inom **hotell- och restaurang** har blivit mer positiva under de senaste fem åren. Omsättningstillväxten var stark 2015 och man förväntar sig en förbättrad lönsamhet under 2016.
- **Finansbranschen** som helhet har ett starkt år bakom sig, men tror nu på en något sämre lönsamhet för innevarande år. Trots det planerar man att öka sin personalstyrka under året. En avmattad kreditefterfrågan men fortsatt högt sparande förväntas under den kommande 12-månadersperioden.
- Branschen **företagstjänster**, inklusive IKT-företag, är något mer optimistiska än vanligt om utvecklingen och förväntar sig särskilt att lönsamheten skall förbättras.
- Också inom branschen **personliga tjänster** är stämningen mer positiv än vanligt. Samtidigt visar våra uppgifter om omsättningen att utvecklingen var mycket svag förra året. Man tror att 2016 blir bättre och branschen själv förväntar sig bland annat nyrekryteringar och bättre lönsamhet under året.

En hållbar ekonomi

Landskapsregeringen bedömer att det finns ett hållbarhetsgap i landskapets ekonomi som uppgår till runt tjugo miljoner euro. Hållbarhetsgapet definieras med nyckeltalen årsbidrag och avskrivningar i resultaträkningen. Ett hållbarhetsgap uppstår då årsbidraget inte täcker avskrivningarna. Landskapsregeringen konstaterar därför att besparingsbehoven är av sådan storleksordning att det kommer att förutsätta såväl sänkningar av servicenivåer som nedläggning av verksamheter samt ökade inkomster. Arbetet är av långsiktig karaktär och kommer att pågå under hela mandatperioden, varvid ytterligare åtgärder förutom de förslag som nämns i detta budgetförslag kan bli aktuella. Genomförandetiderna för besparingsåtgärderna är i många fall långa, med tanke på personal- och lagstiftningsprocesser. Landskapsregeringen avser därför att i ett tidigt skede föra förslag avseende större reformer till beslut. Med beaktande av att det även finns många yttre faktorer som inverkar på den ekonomiska utvecklingen, behöver det ekonomiska läget kontinuerligt bedömas inför arbetet med kommande budgetförslag.

I regeringsprogrammet har följande delmål definierats för en hållbar ekonomi:

1. Trenden med ett växande negativt årsbidrag och resultat måste brytas. Landskapsregeringen strävar efter att sätta ett realistiskt och långsiktigt utgiftstak för alla de olika verksamheterna.
2. Intäkterna ska täcka driftsutgifterna.
3. Årsbidraget ska vara positivt och täcka avskrivningar.
4. En buffert för framtida lågkonjunktur byggs upp.

Målsättningen är att nå de två första delmålen under mandatperioden samt vara på god väg med det tredje delmålet.

I föreliggande budgetförslag föreslår landskapsregeringen ett antal åtgärder för att bryta trenden med ett växande negativt årsbidrag. I tilläggsbudgetförslaget föreslås resultatpåverkande förbättringar om sammanlagt ca 1,7 miljoner euro för år 2016. Utgående från kända uppgifter i december 2015 kunde årsbidraget kalkyleras uppgå till närmare -10,3 miljoner euro för år 2017. Med beaktande av vissa förändrade förhållanden under inledningen av året om ca 2,1 miljoner euro och att landskapsregeringen föreslår inbesparingsåtgärder om sammanlagt ca 6,7 miljoner euro för år 2017 kan års-

bidraget bedömas uppgå till ca -1,5 miljoner euro. Årsbidragets utveckling framgår av följande tabell

	Budget 2015 inkl. tb 5	Bokslut 2015	Budget 2016	Bedömning 2017
Årsbidrag utgångsläge	3 876 000	5 932 853	-6 208 000	-10 256 000
Landskapsregeringens förslag			-4 509 000	-1 486 000
Förbättring			1 699 000	8 770 000

Inbesparingsåtgärderna i budgetförslaget för år 2017 avses att fördelas enligt följande tabell:

	Tb 1/2016	Inbesparing 2017
Ålands hälso- och sjukvård	650 000	2 000 000
Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet	51 000	200 000
Landskapsandelar	-47 000	1 500 000
Allmän effektivisering av den egna förvaltningen och myndigheter	261 000	1 220 000
Ålands gymnasium och Högskolan på Åland	253 000	550 000
Minskning av stöd till invånare *)		700 000
Infrastrukturavdelningen	427 000	500 000
Övrigt	64 000	
Totalt	1 659 000	6 670 000

*) Landskapsregeringen avser nå en inbesparing på cirka 3 % motsvarande 700.000 euro genom att se över stöden till invånarna, som utgör ca 24,5 miljoner euro. En fördelningspolitisk beredning görs innan slutligt förslag till förändringar lämnas till lagtinget i samband med budgetförslaget för år 2017.

Landskapet erhöll 221,6 miljoner euro i förskott på avräkningen för år 2015. Enligt statskontorets förslag till statsbokslut för år 2015 kan slutavräkningen kalkyleras uppgå till knappt 220,4 miljoner euro. Förskottet på avräkningen för år 2016 uppgår enligt Ålandsdelegationens beslut till knappt 220,8 miljoner euro vilket är i nivå med statens budget inkl. statens första tilläggsbudget. Utgående från preliminära uppgifter om statens plan för de offentliga finanserna 2017 - 2020 kan avräkningsbeloppet kalkyleras till ca 221,8 miljoner euro för år 2017. Landskapsregeringen har valt att hålla nivån på 221 miljoner euro i sifferunderlaget. Sammantaget innebär det att avräkningsbeloppet är relativt oförändrat under perioden 2015 – 2017. Skattegottgörelsen som ingår i budgeten för år 2016 uppgår till ca 9,5 miljoner euro och landskapsregeringen har valt att hålla samma nivå även i bedömningen för år 2017.

Landskapsregeringens arbete för att uppnå delmålen för en hållbar ekonomi kommer att fortsätta under mandatperioden och landskapsregeringens avsikt är att årligen uppdatera bedömningen för följande år i samband med tilläggsbudgeten under våren. Utgående från preliminära uppgifter om statens plan för de offentliga finanserna 2017 - 2020 kan avräkningsbeloppet kalkyleras öka med närmare 6 miljoner euro till år 2018. Med beaktande av att osäkerhetsfaktorerna fortsättningsvis är många rörande den ekonomiska utvecklingen för Finland och därmed avräkningsbeloppets utveckling planerar landskapsregeringen i nuläget nivåmässigt lika stora inbesparingar såväl för år 2018 som 2019, varvid de totala inbesparingarna under mandatperioden blir ca 20 miljoner euro.

Som ett resultat av de diskussioner som under våren förts angående behovet av att höja avräkningsgrunden beslöt landskapsregeringen att till finansministeriet lämna in en formell anhållan om att höja avräkningsgrunden till 0,48 %. På grund av att den formella behandlingen av ärendet inte är slutförd, har landskapsregeringen inte ändrat i sifferunderlaget för år 2017. Landskapsregeringen har i kontakterna med regeringen förutsatt att effek-

terna av social- och hälsovårdsreformen i riket, i förhållande till Åland, ska neutraliseras både behörighetsmässigt och finansiellt.

Diskussioner och förhandlingar förs i riket gällande avtalet om stärkt konkurrenskraft. Landskapsregeringen följer med diskussionerna och konstaterar att avtalet inte påverkar 2016 års budget och effekterna för år 2017 är fortfarande oklara. På Åland har landskapets avtalsparter egen förhandlingsrätt. Utgående från att avtalet om stärkt konkurrenskraft skulle genomföras enligt de planer som har presenterats och motsvarande förhandlingsresultat skulle nås för den offentliga sektorn på Åland har landskapsregeringen gjort en grov kalkyl om kostnadseffekterna för landskapet som arbetsgivare. Utgående från detta kan konstateras att de direkta inbesparingarna nivåmässigt kan uppgå till ca 2,5 miljoner euro. Därtill finns en del indirekta inbesparingar t.ex. förlängd arbetstid som till viss del kan påverka kostnadsnivåerna. Landskapsregeringen konstaterar dock att nettoeffekten för landskapet är svårbedömd.

Som bilaga till föreliggande budgetförslag finns en budgeterad resultaträkning för år 2016 jämte en bedömning för år 2017. Det bör observeras att fördelningen mellan olika intäkts- och kostnadslag är indikativ och till vissa delar schablonmässig och därför kan komma att justeras under året. Denna justering påverkar dock inte nettot av intäkter och kostnader.

För att till fullo förverkliga budgeten inklusive första tillägget till budgeten för år 2016 behövs likvida medel om sammanlagt ca 34 miljoner euro, se nedan.

FINANSIERINGSANALYS BUDGET 2016

	Grundbudget 2016	Förslag tb 1/2016	Totalt 2016
Kassaflödet i verksamheten	-6 208 000	1 699 000	-4 509 000
Kassaflödet för investeringarnas del	-21 984 000	-109 000	-22 093 000
Kassaflödet för finansieringens del	-7 349 000	0	-7 349 000
Förändring av likvida medel	-35 541 000	1 590 000	-33 951 000

Vid utgången av februari 2016 uppgick de likvida medlen till ca 44,9 miljoner euro och utgående från likviditetsplaneringen för året beräknas likviditeten sjunka till ca 35 miljoner euro vid utgången av året. Likviditetens utveckling visar en klart bättre utveckling än vad finansieringsanalysen för budgeten uppvisar. De största orsakerna till detta är att det i planeringen har antagits att budgetanslagen som upptagits för anskaffande av nytt frigående tonnage och lånen ur penningautomatmedel endast kommer att förverkligas till en låg nivå. Utgående från bedömningen om resultatutvecklingen för år 2017 kommer likviditeten inte att påverkas i någon större grad under år 2017, utan det är nivån på investeringarna som blir avgörande för utvecklingen. Landskapsregeringen konstaterar att det föreligger ett stort investerings- och underhållsbehov speciellt inom området infrastruktur. I sammanhanget bör noteras att en del reservationsanslag i bokslutet för år 2015 kommer att göras tillgängliga år 2016. Förverkligandet av dessa anslag inverkar på likviditeten.

Omorganisering och effektivisering

Som ett led i den kraftsamling som landskapsregeringen vidtar för att skapa hållbarhet i landskapsekonomi genomförs en översyn av förvaltningen

organisation. Målsättningen är att skapa en hållbar och effektiv organisationsstruktur. Vid översynen måste även beaktas självstyrelsepolitiska och språkliga aspekter och det faktum att trenden inom EU är att i allt fler fall inrätta myndigheter. Inför budgetberedningen för år 2017 avser landskapsregeringen att särskilt arbeta med följande verksamhetsförändringar.

Allmänna förvaltningen

Regeringskansliet

Den interna och externa kommunikationen omstruktureras varvid personalbehovet ses över. Det nordiska samarbetet integreras stegvis med EU-enhetens arbete. Informationsansvar delegeras bredare i organisationen, och ansvarsområdena förtydligas både inom och utanför regeringskansliet.

Under år 2017 utreds en omstrukturering och modernisering av verksamheten på Ålandskontoret i Stockholm. Fokus läggs på behoven i det åländska näringslivet och åtgärder riktas mot att skapa kontakter som främjar synlighet för Ålands självstyrelse och demilitarisering, näringslivskontakter och marknadsföring av Åland som turistdestination och boendeort.

Personalbehovet vid Ålandskontoret i Helsingfors ses över. Fokus för Ålandskontoret i Helsingfors läggs på politiskt kontaktskapande och nätverkande, med ett större engagemang från åländska partier och politiker att bygga grunden för framtida goda kontakter.

Finansavdelningen

Finansavdelningens organisation styrs utgående från de uppgifter och förväntningar som finns på avdelningen. Med beaktande av att finansavdelningen till stora delar sköter olika stödfunktioner inom landskapsförvaltningen påverkas avdelningen till stor del av de beslut om förändringar som fattas inom övriga förvaltningsområden. Redan under innevarande år och fortsättningsvis de kommande åren ses avdelningens organisation över, effektivteras och anpassas till förändrade verksamhetsförutsättningar. I samband med naturliga avgångar övervägs möjliga förändringar. Personalminskningar kan bli aktuella för att anpassa personalstyrkan till de ekonomiska förutsättningarna de kommande åren.

Målet med ett gemensamt servicecenter för landskapsförvaltningens stöd-tjänster står kvar. Motiveringen är att uppnå högre kvalitet på arbete, höja kompetensen och uppnå kostnadseffektiviseringar. Planeringsarbetet har inletts och bland annat utreds vilka verksamhetsområden som är lämpliga att samordna. Ett servicecenter kan förverkligas tidigast från år 2018.

Landskapsregeringen avser att definiera utmanarrätt och överväga ett eventuellt införande i samband med att upphandlingslagstiftningen reformeras.

Utbildnings- och kulturavdelningen

Under året utreds möjligheterna att år 2017 överföra vissa uppdragstjänster från offentlig kulturarvsförvaltning såsom kulturmiljöinventeringar och uppdragsarkeologi till köptjänster från aktörer på privata marknaden. Åtgärden är långsiktigt kostnadseffektiv och möjliggör omprioriteringar efter behov.

Infrastrukturavdelningen

Kraven på avdelningen har förändrats och ökat till följd av driftsprivatiseringar och övriga organisationsförändringar.

I förslaget till tilläggsbudget ingår som en första insats att omorganisera och effektivisera vägunderhållet genom att stänga och avyttra Godby vägstation, vilket ger minskade driftskostnader, men även en bättre arbetsmiljö, en effektivare ledning samt möjlighet att undvika omfattande investeringskostnader i Godby vägstation.

Behovet av att modernisera datasystemen vid Ålandstrafiken för att förbättra servicenivån är välkända och insatser har gjorts under de senaste åren för att förbättra kundservicen bl.a. genom bokning på Ålandstrafikens webbplats. Landskapsregeringen avser under mandatperioden att återkomma gällande utvecklingen av verksamheten.

Myndigheter

Ålands ombudsmannamyndighet, Datainspektionen och övriga små myndigheter

Landskapsregeringen konstaterar att de i landskapet främst till följd av EU-bestämmelser inrättats ett antal väldigt små myndigheter vars faktiska verksamhetsförutsättningar och kostnadseffektivitet påverkas av de synnerligen begränsade volymerna. Samtidigt förutsätter såväl direktiven som behoven att funktionerna upprätthålls för att servicen till medborgarna ska motsvara den i omgivande regioner. Sammantaget medför detta ett behov att utreda hur funktionerna kan organiseras så att de bedrivs på en acceptabel nivå såväl ur rättsäkerhets- som språklig synvinkel – eventuellt i förekommande fall i samarbete med motsvarande riksmyndighet.

Inför budgetåret 2017 övervägs möjligheten att genom en överenskommelseförordning överföra ombudsmannatjänster till riket. Landskapsregeringen avser också utreda om det är möjligt att datainspektionens uppgifter utförs av riksmyndigheter i stöd av en överenskommelseförordning eller genom att söka samarbete västerut. I processen utreds noggrant eventuella konsekvenser för Ålands självstyrelse, förutsättningen att garanteras service på svenska samt ekonomiska konsekvenser.

Högskolan på Åland, Ålands gymnasium, Ålands folkhögskola och Ålands sjösäkerhetscentrum

Landskapsregeringen avser att utreda möjligheterna med att omlokalisera den yrkesinriktade specialundervisningen till utrymmen vid Ålands folkhögskola. Verksamheten kan ske i nära samarbete mellan Ålands yrkesgymnasium och folkhögskolan. Utredningen ska beakta en partiell integration till befintligt utbildningsutbud i syfte att utveckla den specialinriktade yrkesutbildningen.

En utvärdering av gymnasiereformen har påbörjats för att klargöra hur reformen utfallit både ekonomiskt och organisatoriskt.

Arbetet med att utreda möjligheterna med en bolagisering av högskolan har påbörjats och beslut ska tas under år 2016. Samtidigt avser landskapsregeringen att utreda möjligheterna att bolagisera Ålands sjösäkerhetscentrum.

Kommunstrukturutredning

Landskapsregeringen genomför en utredning om den optimala framtida kommunstrukturen på Åland.

Målet med utredningen är att ta fram faktaunderlag, prognoser och modeller för en reform av kommunfältet, med sikte på starka, ekonomiskt och

socialt bärkraftiga kommuner för ett Åland med decentraliserad service, utvecklingskraft och helhetstänkande som sträcker sig över hela landskapet.

Utredningen ska också resultera i ett underlag för en revision av kommunallagen och kommunindelningsslagen, så att landskapsregeringen när utredningen är klar har både mål och medel för en strukturförändring.

Utredningen görs i samarbete med de åländska kommunerna och med de myndigheter om serviceproducenter som jobbar med kommunfältet. Även näringslivet involveras i förändringsarbetet, som inte bara handlar om byråkrati och demokrati, utan också om näringsliv, infrastruktur, äldreomsorg, barnomsorg, handikappservice och annat som nära berör de åländska medborgarnas vardag.

Både i utredningen och i den efterföljande beslutsprocessen är demokratispekten viktig, och medborgarnas möjlighet att delta i diskussionen prioriteras.

Kommunutredningen ska vara klar i februari 2017. Arbetet med en lagstiftningsrevision inleds parallellt med utredningsprocessen.

Landskapets fastighetsverk

Landskapets fastighetsverk inledde verksamheten från ingången av år 2016. Verksamheten är fortfarande i en uppbyggnadsfas och landskapsregeringen avser att även överföra fastighetsförvaltningen vid Ålands hälso- och sjukvård till fastighetsverket. I och med samordningen har effektiviseringar redan uppnåtts och goda förutsättningar för att fortsätta det arbetet finns.

I samarbete med fastighetsverket görs en översyn över landskapets fastighetsbestånd och fastigheter som inte behövs för landskapets egna verksamheter och saknar t.ex. natur- eller kulturhistoriskt värde kommer att avyttras. Avsikten är därmed att dels effektivisera verksamheten och uppnå kostnadsinbesparingar, dels att skapa utrymme för att på bästa sätt sköta de fastigheter som ska förbli i landskapets ägo.

Som en del av den löpande utvärderingen avser landskapsregeringen att inför år 2017 utreda om nivån på den internränta, som ligger till grund för såväl internhyran som landskapets avkastningskrav, ligger på rätt nivå. Eftersom fastighetsverkets verksamhet ska ordnas så att intäkterna täcker utgifterna och det avkastningskrav som uppställts bör målsättningen med denna översyn vara att undvika att överkottslikviditet uppstår hos fastighetsverket.

Det digitala Åland

Med utgångspunkt i den digitala agendan för Åland startades i början av år 2015 Åda Ab upp som ett gemensamt it-bolag för den åländska offentliga sektorn.

Under Åda Ab:s första verksamhetsår har mycket energi lagts på att utveckla arbetsprocesserna mellan Åda Ab och dess kunder. Landskapsregeringen kan idag konstatera att detta arbete krävt betydligt mera tid och resurser än vad som inledningsvis uppskattades.

En hel del arbete återstår ännu innan Åda Ab fungerar så som det från början var tänkt. Som företrädare för den största ägaren – landskapet Åland – ser därför landskapsregeringen att det är nödvändigt att samtliga land-

skapsmyndigheter i sina kundroller tillsammans med övriga aktörer inom ramen för Åda-samarbetet fortsätter arbetet med att skapa en välfungerande förvaltningsmodell.

Framförallt måste rollfördelningen mellan parterna klargöras och tydliga projektavtal utarbetas. Ytterligare kompetensutveckling kommer att behövas, såväl avseende landskapsregeringens och dess myndigheters roll som kunder/beställare och Ådas roll som leverantör av it-tjänster. I vissa fall kan även resursförstärkningar komma att bli aktuella.

För att digitalisera den offentliga förvaltningen är behovet av att förnya befintliga system, teknisk plattform och att ta i bruk nya system stort och resurskrävande. Med beaktande av det kärva ekonomiska läget kommer naturligtvis hårda prioriteringar att vara nödvändiga. En förnyelse av system och teknisk plattform skulle dock innebära rationaliseringsvinster.

I arbetet med att övergripande främja digitaliseringen av Åland kommer ett av landskapsregeringen tillsatt digitaliseringsråd att ha en betydelsefull roll för hämta in synpunkter via andra kanaler än den traditionella myndighetsvägen. Den övergripande målsättningen är att skapa ett åländskt samhälle som är enklare, lättare och närmare för medborgarna, där de digitala lösningarna utgår från medborgarnas behov.

Med beaktande av att landskapsregeringen ser digitaliseringen som ett hög-prioriterat utvecklingsområde avser man således att göra en kraftsamling inom detta område för att möjliggöra en utveckling som moderniserar det åländska samhället inom it-området.

Landskapet och kommunerna

På Åland har kommunernas avtalsparter egen förhandlingsrätt. Utgående från att avtalet om stärkt konkurrenskraft skulle genomföras enligt de planer som har presenterats och motsvarande förhandlingsresultat skulle nås för den offentliga sektorn på Åland har landskapsregeringen gjort en grov kalkyl om effekterna på kostnaderna för kommunerna som arbetsgivare. Utgående från detta kan konstateras att de direkta inbesparingarna nivå-mässigt kan uppgå till ca 2,2 miljoner euro. Därtill finns en del indirekta inbesparingar t.ex. förlängd arbetstid som till viss del kan påverka kostnadsnivåerna. Landskapsregeringen konstaterar dock att nettoeffekten för kommunerna är svårbedömd. Sänkta löneinkomster kommer att medföra minskade skatteintäkter för kommunerna.

Landskapsandelarna till kommunerna avses sänkas med 1.500.000 euro till år 2017 och med ytterligare 2.500.000 euro till år 2018. Med anledning av de sänkta landskapsandelarna har landskapsregeringen tillsatt en med kommunerna gemensam arbetsgrupp som har till uppdrag att identifiera lagstiftning som är resultatpåverkande och samtidigt möjlig att revidera så att det leder till minskade kostnader för kommunerna.

Under år 2016 slutförs utredningen om ett reformerat landskapsandelssystem. Avsikten är att ett nytt system kan införas fr.o.m. år 2018.

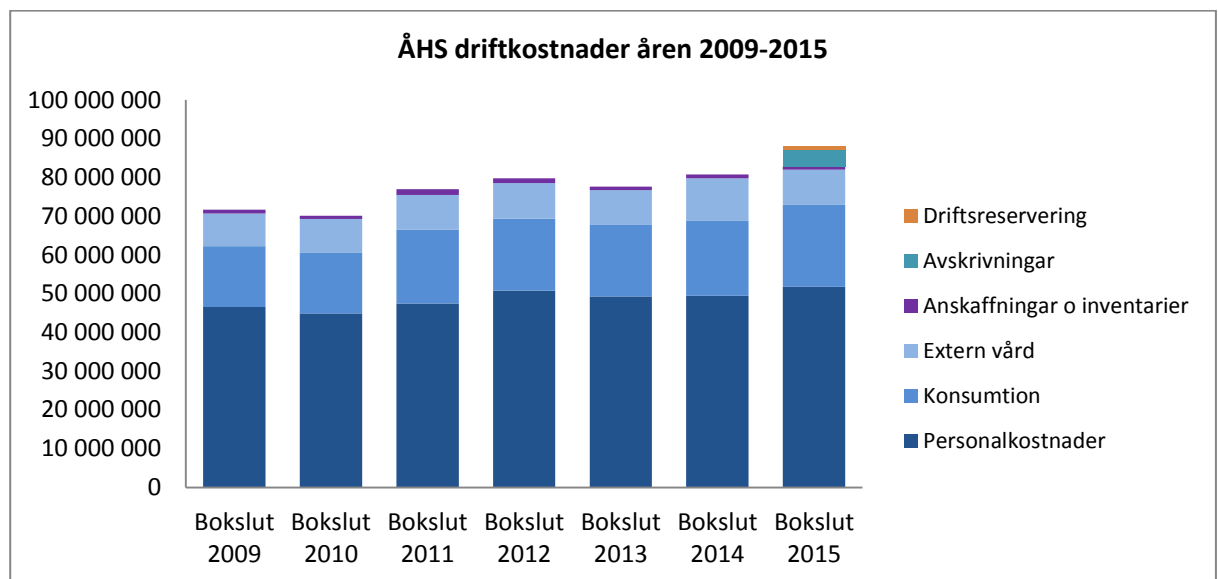
Ålands hälso- och sjukvård

Ett övergripande mål för hälso- och sjukvården är att garantera en god tillgänglighet till vård samt främja det förebyggande arbetet och stärka folkhälsan. Verksamheten bör ha ett patientfokus och verka för ett jämställt och gott bemötande. Landskapsregeringen ordnar i samarbete med Nordiska

ministerrådet konferensen ”Genus och hälsa” 14-15.6.2016 Målsättningen är att säkerställa god vård genom att integrera ett genus- och jämställdhetsperspektiv i hälsa och vård som är ett av landskapsregeringens fokusområden under mandatperioden.

Med hänvisning till landskapsregeringens långsiktiga mål om hållbarhet i landskapsekonomi föreslås en sänkning av nettokostnadsnivån för ÅHS. Nettokostnadsnivån kan sänkas dels genom ökad självfinansiering, dels genom målmedvetet arbete att sänka driftskostnaderna. Inom ÅHS har ledningen under flera år arbetat strukturerat med att se över processerna för att stävja driftskostnadsökningen. Bland annat har antalet vårdplatser successivt minskats samtidigt som vårdtiderna förkortats. Kliniker har sammanlagits för att skapa mer effektiva patientflöden och för att nyttja vårdplatserna bättre. Styrningen av vården mot öppenvård sparar personalresurser. Därtill har fokus lagts på att kartlägga och analysera den externa vården i syfte att utveckla styrningen av patientflödena.

Landskapsregeringen inleder en översyn av avgiftspolitiken vid ÅHS med målet att öka självfinansieringsgraden som för år 2015 var 8,2 %. Då patient- och klientavgifterna ses över tas särskild hänsyn till de mest utsatta och till barns och ungas tillgång till vård. Sjukvårdskostnaderna för den enskilde får inte bli avgörande för om man söker vård eller inte. Införande av ett låginkomsttak övervägs. I samband med detta arbete avser landskapsregeringen även se över sjukdomskostnadsavdraget och överväga andra lämpliga socialpolitiska åtgärder.

ÅHS driftskostnader åren 2009-2015.

Landskapsregeringen har noterat att nettodriftskostnaderna inklusive avskrivningar, internfakturering och löneperiodisering, men exklusive den driftsreservering som ÅHS gjort år 2015, uppgick till 79,8 miljoner euro. Nettobudgeten för år 2016, efter att hänsyn tagits till 2016 års sparmål på 650.000 euro, uppgår till 81,8 miljoner euro. Verksamhetens karaktär är samtidigt sådan att vissa driftskostnader ökar. I denna utveckling måste även, liksom för övriga personalgrupper, beaktas de förändringar i personalkostnaderna som föranleds av arbetsvärderingen.

Det finns vägande skäl för styrelsen för ÅHS och ledningen att fortsätta effektiviseringsarbetet och verkställa de åtgärder, som med styrelsens man-

dat, kan verkställas för att uppnå effektivisering. Landskapsregeringen har för sin del beredskap att vidta de ändringar i lagstiftningen som förändringsarbetet kan komma att föranleda. Med beaktande av det fortsatta effektiviseringsarbetet och målsättningen att öka självfinansieringsgraden bedömer landskapsregeringen det vara möjligt för ÅHS att under år 2017 sänka nettokostnadsnivån med 2 miljoner euro.

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet

Landskapsregeringen har under mandatperioden för avsikt att göra en kraftsamling för att se över ÅMHM:s verksamhet genom ett särskilt projekt som omfattar hela utvecklingsarbetet kring tillsynen, dess intensitet och kostnader. Detta sker genom en revidering av landskapslagen (2008:124) om miljöskydd, landskapslagen (2007:115) om Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet och taxasystemet, som ett led i att skapa en enklare vardag för åländska företagare och privatpersoner.

Budgeten för ÅMHM år 2016 har en kostnadsram om 2.154.000 euro för verksamheten på Norragatan medan laboratoriet har en kostnadsram om 878.000 euro inklusive internhyran. Verksamhetsintäkterna är budgeterade till 600.000 euro för verksamheten på Norragatan och 365.000 euro för laboratoriet. Landskapsregeringen har vid fastställandet av verksamhets- och resultatplanen för myndigheten beslutat att målsättningen ska vara att ta i bruk ett nytt taxasystem från och med 1.2.2017. Vid revideringen av taxasystemet utgår landskapsregeringen från att jämförelser görs med närliggande regioner om taxasystemets utformning och taxornas nivåer. Landskapsregeringen räknar med att intäkterna som en följd av revideringen och delvis förnyad lagstiftning ökar.

För att klara effektiviseringsmålet är myndigheten även tvungen att se över driftskostnaderna. Då personalkostnaderna utgör ca 75 % av driftskostnaderna innebär det att myndigheten måste minska även personalkostnaderna. Som en följd av detta ska myndigheten vidta åtgärder för att omstrukturera arbetet inom ramen för gällande lagstiftning. Det betyder ett omfattande och målmedvetet arbete där de interna processerna för bland annat tillsyn och prövning ses över. Styrelsen för ÅMHM bör vid planeringen av 2017 års budget och verksamhet utgå ifrån att nettokostnadsnivån för myndigheten sänks med 200.000 euro. Landskapsregeringen har för sin del beredskap att vidta de ändringar i lagstiftningen som förändringsarbetet kan komma att föranleda.

Utbildning

Kunskapssektorn står inför stora utmaningar i framtiden. Utmaningarna är inte bara av ekonomisk karaktär utan framför allt av strukturell natur. Utbildningarna ska möta allt högre ställda krav på kvalitet och anpassning till teknik och förändringar i omvärlden. Samtidigt medför förändringarna nya möjligheter till upplägg som även bidrar till att utveckla kostnadseffektiva lösningar.

Högskolan på Åland och Ålands gymnasium ges i uppdrag att se över utbildningsutbudet. Utbudet ska fortsättningsvis vara brett och motsvara det verkliga behovet i samhället.

Målsättningen är att erbjuda en studieplats åt alla på gymnasienivå enligt behörighet. En översyn av rytmiseringen av uppstarter för utbildningsprogram är nödvändig för att effektivisera nyttjandet av de gemensamma resurserna. Uppdraget innefattar en utredning över möjligheterna att övergå

till årskurslösa undervisningsgrupper i större utsträckning för att optimera gruppstorlekar och differentiera och individualisera undervisningen.

I enlighet med det utbildningspolitiska programmet görs en utredning kring ledning och ekonomisk resultatstyrning inför ett förändrat finansieringssystem för utbildning på gymnasie- och högskolenivå.

Landskapsregeringen konstaterar att utbildningen till elektroteknikingenjör på engelska inte lockat tillräckligt antal behöriga studerande varför styrelsen för Högskolan på Åland beslutat att i det här skedet inte fullfölja planen på att inleda utbildningen hösten 2016. Landskapsregeringen föreslår som en följd av detta att nettokostnaderna för högskolan minskas.

Landskapsregeringen avser att utreda konsekvenserna av att upphöra med att subventionera lunchförmån för högskolestuderande. Utredningen ska vara klar senast under första halvåret 2017 så att eventuella åtgärder kan vidtas i budgeten för år 2018.

Landskapsregeringen konstaterar att Ålands gymnasium tidigarelagt investeringar. Landskapsregeringen föreslår att Ålands gymnasiums nettokostnader minskas genom omprioritering av inköp samt minskade personalkostnader.

Digitaliseringen ger nya möjligheter att i ett demokratiskt perspektiv utveckla distansundervisningen samtidigt som stora krav ställs på allmän systemutveckling inom utbildningssektorn. Målsättningen är att skapa kostnadseffektiva systemlösningar som underlättar administrationen för utbildningsorganisationerna samtidigt som tekniken innebär ett tidsenligt och förenklat förfarande gentemot användarna, d.v.s. elever, studerande och föräldrar.

Föreslås ett tilläggsanslag för att användas som understöd till kommunerna för sådan extra stödundervisning i svenska för elever som flyttat till landskapet från andra länder och regioner och som kommunerna anordnar i stöd av 17 § grundskolelagen (1995:18) för landskapet Åland. Det utökade anslagsbehovet föranleds av dels en utökad andel elever med annat hemspråk och dels sent inlämnad redovisning för åren 2013 – 2015.

Hållbarhet och utveckling

Ålands landskapsregering bedriver ett sektoröverskridande utvecklings- och hållbarhetsarbete. Tillsammans med aktörerna i offentliga sektorn, näringslivet och tredje sektorn pågår under våren 2016 en samarbetsprocess, som ska leda till att Ålands vision och strategiska utvecklingsmål definieras och förankras. Avsikten är att ledande aktörer inom respektive sektor under åren 2016–2017 ska ta fram åtgärdsplaner som syftar till att förverkliga de strategiska utvecklingsmålen. Åtgärdsplanerna ska sedan genomföras inom ramen för respektive aktörs ordinarie verksamhet med start senast år 2018.

Bakgrunden till utvecklings- och hållbarhetsarbetet är lagtingets och landskapsregeringens gemensamma strävan om ett bärkraftigt och hållbart Åland senast år 2051. Verksamheten inom näringsområdet omfattas i stor utsträckning av arbetet både vad avser miljömässiga, ekonomiska som sociala aspekter. Under år 2016 deltar landskapsregeringen i en expertpanel som stöd för arbetet med att definiera strategiska utvecklingsmål. I enlighet med regeringsprogrammets ambition att behandla näring, miljö och energi som ett sammanhållet politikområde för en hållbar utveckling och optime-

rade synergieffekter har tvärsektoriella grupper påbörjat arbetet kring klimat- och energistrategi, skogsprogram, samhällsplanering för mark och vatten, hållbar livsmedelsstrategi samt att formera ett vattenteam.

Landskapsregeringen avser att till lagtinget överlämna ett meddelande om hållbarhetsarbetet i september 2016.

Klimat- och energistrategi

I enlighet med en av kraftsamlingarna i regeringsprogrammet för åren 2015 – 2019 ska en klimat- och energistrategi utarbetas. Utformningen ska ske parallellt med hållbarhetsarbetet som sker för hela Åland i vilken även företag och tredje sektorn medverkar. Klimat- och energistrategin ska ge en överblick av situationen gällande nuläget och visa på lämpliga områden gällande framtida möjligheter och där lokala förutsättningar kan nyttjas.

Ramverket för arbetet utgörs av bl.a. EU:s långsiktiga målsättningar gällande klimat- och energiåtgärder. En av dessa målsättningar är att minska utsläppen av klimatpåverkande växthusgaser. Koldioxidutsläppen ska minska med 40 % år 2030 jämfört med 1990 års nivå och andelen förnyelsebar energi ska vara 27 % för hela EU. De utsläpp som ligger utanför systemet för handel med utsläppsrätter är nationellt bindande och utifrån detta utformar Finland under år 2016 en klimatplan. Från detta utformas även kommande stödsystem där det mest effektivt kan bidra till att öka andelen förnyelsebar energiproduktion.

Med bl.a. dessa styrdokument formuleras det i den åländska klimat- och energistrategin hur och till vilken del Åland kan bidra till det nationella åtagandet.

För att bibehålla kärnan i den befintliga åländska vindkraftproduktionen avser landskapsregeringen att under en sjuårsperiod införa ett stödsystem som gäller från och med 1.7.2016 till och med 31.12.2022. Landskapsregeringen avser att, i anslutning till föreliggande tilläggsbudgetförslag, lämna ett lagförslag i vilket villkoren för stödformen fastställs.

Näringspolitik

Målet är full sysselsättning, ökad skattekraft och en arbetsmarknad som har tillgång till kompetenser och arbetskraft. Tillväxt sker inom ramen för ett helhetstänkande kring kompetensförsörjning, samhällsplanering och kunskap om hållbarhet i affärsutveckling. För att skapa hållbarhet förutsätter det strukturella förändringar som inte bara sparar pengar utan också förbättrar möjligheterna till utveckling av det åländska näringslivet och arbetsmarknaden. Inom näringsavdelningens förvaltningsområde är det väsentligt att de exporterande företagen ges goda förutsättningar till investeringar i produktion, kompetens och tillväxt. I ett regionalpolitiskt perspektiv fokuseras på att stöda skärgårdsföretag som levererar viktig basservice i form av närhet till livsmedelsbutiker i varje skärgårdskommun. Den översyn som syftar till lägre permanenta driftskostnader för landskapsverksamheten inriktas därför på effektivisering, avbyråkratisering samt avgiftsfinansiering.

De positiva konjunktursignaler som kommer kring lägre arbetslöshetsgrader och näringslivets sammanvägda positiva förväntningar på förbättrad lönsamhet och möjligheterna att expandera det egna företaget understöds av landskapsregeringen som ser en investeringsvilja hos näringslivet trots den osäkerhet som råder kring delar av livsmedelsförädlingen under våren.

Landskapsregeringen deltar aktivt i diskussionerna om bibehållandet av chipsproduktionen i Haraldsby. Landskapsregeringen har vid behov beredskap att återkomma i kommande budgetförslag med eventuella åtgärder.

Jord- och skogsbruk

Landskapsregeringens insatser för att utveckla lantbruket och livsmedelsklustret har tonvikt på produktion av råvaror av hög kvalitet för förädling inom den åländska livsmedelsindustrin. En strategi för en långsiktigt hållbar livsmedelsproduktion utarbetas och landskapsregeringen är positiv till de ökade satsningar på produktion av ekologiska livsmedel som görs. Landskapsregeringen ser över om det finns stimulansåtgärder för specialgrödor t.ex. potatis som bör införas.

Inom ramen för ett skogsbruksprogram framtaget i nära samarbete med branschen formuleras målsättningarna för att utnyttja den potential till ökade avverkningar, ta tillvara mer bioenergi samt att utveckla industrin med nya produkter både på bygg- och energisidan.

Fiskevård och fiskeri

Landskapsregeringen anser inte att landskapet ska ha det huvudsakliga ansvaret för att finansiera fiskyngelproduktion för utplantering. Landskapsregeringen avser därför att samla vattenägarna och turistbranschen till ett rådslag om hur finansieringen av yngelproduktionen vid Gutterorp kan ökas betydligt. Resultatet av rådslaget bör leda till en realistisk plan så att intäktsnivån vid Gutterorp kan höjas till 500.000 euro per år från dagens ca 50.000 euro per år, t.ex. genom att försäljningsvärdet av yngel höjs. Finansieringsplanen bör vara framtagen före utgången av juni 2016. I annat fall avser landskapsregeringen att lägga ner fiskyngelproduktionen vid Gutterorp.

Det är fortsättningsvis en lagstadgad skyldighet för vattenägare att se till vården av sina vatten och det är viktigt att de som drar nytta av livskraftiga fiskbestånd tar ett ansvar för att möjliggöra fortsatta fiskutplanteringar. Inom ramen för Europeiska havs- och fiskerifondens operativa program finns möjligheter till stöd för restaurering av lek- och uppväxtområden, vilket landskapsregeringen skulle se som positivt att skulle göras i större omfattning. Driften av Ålands fiskodling i Gutterorp är budgeterad till en nettokostnad inkl. internhyran om 941.000 euro år 2016.

Föreslås som en besparingsåtgärd att anslaget för ersättning till yrkesfiskare för skador inom fiskeriverksamheten upphör från år 2018. De senaste åren har 50.000 euro upptagits i budgeten för detta ändamål.

Inom ramen för EU:s gemensamma fiskeripolitik kan medlemsländerna implementera system där man för en bestämd tid överlåter viss nyttjanderätt av de kvoterade fiskbestånden till ländernas fiskare. De aktuella arterna är lax, strömming, vassbuk och torsk. Ansvariga riksmyndigheter har påbörjat utarbetandet av ett sådant system med förhoppningen att det ska kunna träda ikraft 1.1.2017. Åland har inga egna fiskekvoter utan de åländska fiskarna fiskar de aktuella arterna gemensamt med landets övriga fiskare tills kvoterna är fullt nyttjade.

Ett system med individuella överförbara kvoter innebär att varje fiskare tilldelas nyttjanderätt i form av en viss andel av respektive kvot som fiskaren sedan kan nyttja själv eller mot ersättning överlåta till en annan fiskare. Det kan även vara möjligt för fiskaren att handla med fiskare från andra medlemsländer. Ibrukttagandet av ett sådant system i riket kommer att kräva

ett klagörande av de åländska framtida fiskemöjligheterna och en eventuell uppdelning av kvoterna mellan Åland och riket.

Regionalpolitik

Landskapsregeringen har sett över bidraget till detaljhandeln i skärgården. Stödet beviljas dels i form av ett driftsbidrag för verksamhetens årliga kostnader, dels i form av ett särskilt investeringsstöd. Ändamålet med stödet är att upprätthålla en god butiksservice i skärgården där stödet beviljas till butiker med verksamhet året runt.

Det riktade investeringsstödet till skärgårdsbutiker om 30 procent fungerar bra och nyttjas flitigt. Driftstödet baseras på bokslutet från föregående år och beräknas utifrån en fastställd formel där alla butiker är berättigade till en grunddel och en rörlig del baserad på avstånd, omsättning, köptrogenhet och antal butiker inom samma ö. Utbetalningen av driftsstödet har skett först i maj-juni då bokslutsuppgifterna funnits tillgängliga och då butikerna redan planerat verksamheten för innevarande år. En butiksservice utgör en livsnerv i skärgårdskommunerna varför landskapsregeringen har prioriterat åtgärden och reviderat stödet dels genom en förenkling av ansökningsförfarandet så att stödet kan utbetalas i början av året, dels genom en höjning av stödnivån.

En revidering av stödet finansieras genom att det stöd som beviljats till privata arbetsgivare i de sex skärgårdskommunerna gällande arbetsgivarens socialskyddsavgifter, föreslås utgå. Stödet infördes på försök år 2003 då motsvarande system infördes inom vissa regioner på rikssidan. I riket avslutades försöket 31.12.2011 då det inte kunde påvisas att det regionala försöket skulle ha påverkat sysselsättningen. Ansökan om stöd har skett retroaktivt en gång per kalenderår för socialskyddsavgifter som erlagts under föregående kalenderår. År 2015 utbetalades 61.000 euro för socialskyddsavgifter fördelat på 50 stycken stödmottagare inklusive skärgårdsbutikerna.

Enklare stödhantering

Landskapsregeringen gör även en översyn gällande regler för företagsfinansiering i avsikt att förenkla företagets vardag.

Möjligheter att samordna delar av stödhanteringen riktad till lantbruket utreds i samarbete med kommunsektorn och staten. Syftet är bättre service till kunder genom fler elektroniska tjänster och mindre sårbarhet som kan uppkomma i små verksamheter. I förlängningen görs även inbesparingar i administration.

Finansieringsinstrument

Genom den ändring av genomförandet av EU-programmet Entreprenörskap och kompetens 2014-2020 som gjordes i slutet av år 2015 och vilken innebär att 3.019.300 euro från ERUF och landskapet har givits ut som ett lån istället för bidrag kommer budgeteringen av de direkta bidraget att minska från 9.990.050 euro till 6.970.750 euro under perioden 2014-2020. Det utgör i genomsnitt 431.000 euro mindre per år, hälften finansieras av EU och hälften av landskapet. Från detta utgår ett förvaltningsarvode om ca 60.000 euro per år, vilket betyder att nettominskningen är ca 370.000 euro per år varav hälften, ca 185.000 euro per år, är beräknat som inbesparing av landskapets medel under hela programperioden.

Arbetsmarknad och socialt företagande

Landskapsregeringen samarbetar med Ålands arbetsmarknads- och studietjänstmyndighet om förslag på hur regelverk och sysselsättningsfrämjande

finansiering kan utformas i syfte att utöka anställningsmöjligheterna för långtidsarbetslösa och personer med funktionsvariationer. Det är angeläget att få in fler aktörer som ser potentialen hos alla arbetstagare och kan erbjuda fler försörjningsmöjligheter på den åländska arbetsmarknaden.

Infrastruktur- och transportpolitik

Då en stor del av kostnaderna är bundna i fleråriga avtal inom trafiksektorn kommer landskapsregeringen under mandatperioden att se över servicenivåerna, främst inom skärgårdstrafiken. Omläggning av trafiken med m/s Tärnan i norra skärgården planeras och tidtabeller övervägs inom linfärjetrafiken, liksom upphandling av de linjer som ännu inte driftsprivatiserats. Vidare planeras elektrifiering av en linfärja, liksom investeringar i tonnage i syfte att minska driftskostnaderna.

Korttruttsprojektet går vidare med delprojekten östra och västra Föglö i syfte att förkorta färjepassen. Kostnaderna för projekt inom bl.a. farleder minskas. Även avgifterna ses över för att öka inkomsterna.

Bostadspolitiken

Landskapsregeringen överväger en ändring av lagstiftningen (1968:28 och 1982:14) avseende de bostadslån som beviljades innan den nya landskapslagen (1999:40) om bostadsproduktion trädde i kraft år 1999. Avsikten är att möjliggöra för bolag med landskapsbelånade hyresbostäder att kunna få användnings- och överlåtelsebegränsningarna avlyfta då lånen betalas bort i förtid.

I och med tillägget har hittills under år 2016 budgeterats 357.517.000 euro.

Med hänvisning till ovanstående samt till detaljmotiveringen får landskapsregeringen vördsamt föreslå

att lagtinget antar följande förslag till första tillägg till budgeten för år 2016.

Mariehamn den 15 april 2016

L a n t r å d

Katrin Sjögren

Minister

Mats Perämaa

FINANS- OCH NÄRINGSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 10/2015-2016

Ärendets behandling

Lagtinget har den 27 april 2016 inbegärt finans- och näringsutskottets yttrande över budgetförslaget och budgetmotionerna.

Motioner

I anslutning till budgetförslaget har utskottet behandlat följande budgetmotioner:

Penningautomatmedel

Ltl Stephan Toivonens budgetmotion BM 29/2015-2016

Produktionsbaserad ersättning, vindkraft

Ltl Stephan Toivonens budgetmotion BM 30/2015-2016

Ålands polismyndighet, verksamheten

Ltl Stephan Toivonens budgetmotion BM 31/2015-2016

Ålandstrafiken, verksamhet

Ltl Stephan Toivonens budgetmotion BM 32/2015-2016

Ändringar i Allmän motivering

Ltl Stephan Toivonens budgetmotion BM 33/2015-2016

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighets laboratorium, verksamhet

Ltl Stephan Toivonens budgetmotion BM 34/2015-2016

Infrastruktur- och transportpolitik, ändring allmänna motiveringen

Ltl Runar Karlssons m.fl. budgetmotion BM 35/2015-2016

Privatisering av drift och underhåll av det allmänna vägnätet

Vtm Veronica Thörnroos m.fl. budgetmotion BM 36/2015-2016

Samspelet mellan kommuner och landskapet

Vtm Veronica Thörnroos m.fl. budgetmotion BM 37/2015-2016

Ålands Digitala agenda

Vtm Veronica Thörnroos m.fl. budgetmotion BM 38/2015-2016

Inbesparing i budgetförslaget för år 2017, ändring i allmänna motiveringen

Ltl Runar Karlssons m.fl. budgetmotion BM 39/2015-2016

Fortsatt fiskevård på Åland

Ltl Mikael Lindholms m.fl. budgetmotion BM 40/2015-2016

Subventionerade lunchförmåner

Ltl Britt Lundbergs m.fl. budgetmotion BM 41/2015-2016

Utveckling av den yrkesinriktade specialutbildningen

Ltl Britt Lundbergs m.fl. budgetmotion BM 42/2015-2016

Våra mest utsatta ska söka rättvisa i Åbo

Ltl Britt Lundbergs m.fl. budgetmotion BM 43/2015-2016

Kommunstrukturutredning

Ltl Harry Janssons m.fl. budgetmotion BM 44/2015-2016

Ålandskontoren - utveckling av relationer

Ltl Britt Lundbergs m.fl. budgetmotion BM 45/2015-2016

Guttorps framtida fiskyngelproduktion

Ltl Brage Eklunds budgetmotion BM 46/2015-2016

Köpstopp på naturskyddsområden

Ltl Brage Eklunds budgetmotion BM 47/2015-2016

Utnyttjande av befintliga lokaler

Ltl Brage Eklunds budgetmotion BM 48/2015-2016

Ålandskontoren i Stockholm och Helsingfors

Ltl Brage Eklunds budgetmotion BM 49/2015-2016

Sänkta ÅMHM-avgifter

Ltl Brage Eklunds budgetmotion BM 50/2015-2016

Allmän motivering

Ltl Bert Häggbloms m.fl. budgetmotion BM 51/2015-2016

Kostnad för vägghållning

Ltl Fredrik Fredlunds m.fl. budgetmotion BM 52/2015-2016

Hörande

Utskottet har i ärendet hört lantrådet Katrin Sjögren, vicelantrådet Camilla Gunell, ministern Tony Asumaa, ministern Nina Fellman, ministern Mika Nordberg, ministern Mats Perämaa, ministern Wille Valve, vd:n Lotta Berner-Sjölund från Visit Åland r.f., vd:n Jesper Blomsterlund från Rafaels Ab, kommundirektören Erik Brunström från Finströms kommun, direktören Katarina Dahlman från Ålands hälso- och sjukvård, vd:n Anders Ekström från Ålands Näringsliv r.f., vd:n Clas Ekström från Asce Ab, förvaltnings- och utvecklingschefen Dan E Eriksson vid landskapsregeringen, sportfiskeansvarige Ingemar Eriksson från Visit Åland r.f., vd:n Sten Eriksson från landskapets fastighetsverk, museichefen Hanna Hagmark-Cooper från Ålands sjöfartsmuseum r.s., stadsdirektören Barbara Heinonen från Mariehamns stad, ordföranden Maria Häggblom från Ålands stuguthyrarförening r.f., kommunstyrelsens ordförande Roger Höglund från Finströms kommun, ledande vägmästaren Tomas Idman från infrastrukturavdelningen, styrelseordföranden Lennart Isaksson från landskapets fastighetsverk, byggmästaren Dan Jansén från infrastrukturavdelningen, avdelningschefen Linnéa Johansson från näringsavdelningen, inspektören Henrik Juslin från infrastrukturavdelningen, fiskerikonsulenten Tom Karlsson från näringsavdelningen, chefsläkaren Jaana Lignell från Ålands hälso- och sjukvård, budgetplaneraren Robert Lindblom från finansavdelningen, verksamhetsledaren Fredrik Lundberg från Ålands fiskare r.f., projektingenjören Bette Rosenlöf från landskapets fastighetsverk, vårdchefen Sirpa Mankinen från Ålands hälso- och sjukvård, rektorn Inger Rosenberg-Mattsson från Ålands Yrkesgymnasium, avdelningschefen Bengt Michelsson från social- och miljöavdelningen, avdelningschefen Vivan Nikula från landskapsregeringens regeringskansli, förbundsdirektören Magnus Sandberg från Ålands kommunförbund k.f., tärnanintressenten André Sjöström, boende på Äppelö Sune Sjöström, europarättschefen Michaela Slotte från landskapsregeringens regeringskansli, konsultativa tjänstemannen Sari Sontag från finansministeriet (per telefon), medlemmen David Ståhlman från Ålands fiskevårdsförening r.f., rektorn Maria Säll-Öfverström från Ålands Folkhögskola, företagaren Benny Öhlund samt avdelningschefen Yvonne Österlund från infrastrukturavdelningen.

Utskottet har tillsammans med fiskerikonsulenten Tom Karlsson från näringsavdelningen i samband med sin behandling förrättat studiebesök

vid landskapets anläggning i Guttorp, varvid utskottet träffade fiskevårdsinspektören Stefan Lindqvist, maskinisten Johan Lindfors, fiskmästaren Benny Holmström, vik. fiskmästaren Lars-Erik Karlsson och fiskmästaren Anna-Maria Tamminen.

Närvarande

I ärendets avgörande behandling deltog ordföranden Tage Silander, vice ordföranden Göte Winé och ledamöterna John Holmberg, Lars Häggblom, Ingrid Johansson, vtm Veronica Thörnroos samt ersättaren Roger Nordlund.

Reservationer

Följande reservationer har fogats till betänkandet:

Sex reservationer har fogats till betänkandet. Fyra reservationer har lämnats av vtm Veronica Thörnroos samt ledamöterna Lars Häggblom och Roger Nordlund gemensamt. En har lämnats av vtm Veronica Thörnroos och Roger Nordlund gemensamt och en av ledamoten Lars Häggblom.

Utskottets förslag

Med hänvisning till det anförda föreslår utskottet

att lagtinget antar landskapsregeringens förslag till första tilläggsbudget för år 2016,

att lagtinget förkastar budgetmotionerna nr 29-52/2015-2016 samt

att lagtinget beslutar att första tillägget till budgeten för år 2016 ska tillämpas omedelbart i den lydelse den har i lagtingets beslut.

Mariehamn den 18 maj 2016

Ordförande

Tage Silander

Sekreterare

Niclas Slotte

Till Ålands lagting

**Reservation mot finans- och näringsutskottets
betänkande nr 10/2015-2016 gällande förslag till
första tilläggsbudget för år 2016**

Självstyrelse i utveckling förutsätter goda relationer

Självstyrelselagsrevisionen är nu inne i ett avgörande skede. Därtill pågår i Finland ett stort antal reformer som alla direkt eller indirekt påverkar självstyrelsen och därmed Åland. Under årtionden har arbetsinsatser gjorts för att skapa relationer till politiker, organisationer och journalister. Ålandskontorets insatser har varit ovärderliga. De senaste månadernas bakslag för det åländska samhället visar att relationerna mellan Åland och Finland är viktigare än någonsin. Genom Ålandskontorens insatser skapas och stärks goda relationer till riksdagen och regeringen men även till näringslivet vilket är helt avgörande för vårt samhälles utveckling och för att självstyrelselagsrevisionens ambitioner ska förverkligas.

Med anledning av det ovanstående föreslår vi

att texten under rubriken "Omorganisering och effektivisering" i utskottsbetänkandets allmänna motivering får ett nytt stycke med följande lydelse:

"Relationerna mellan Åland och vår omvärld är viktigare än någonsin. För att utveckla och fördjupa relationerna och kontakterna mellan Åland och Finlands respektive Sveriges regeringar, riksdagar, näringsliv och media, omorganiseras och moderniseras verksamheterna vid Ålandskontoren i Helsingfors och Stockholm. Personalbehovet på Ålandskontoret i Helsingfors ses över så att tillräckligt med resurser finns för att Åland ska kunna agera och verka med god framförhållning i för Åland viktiga frågor."

Mariehamn den 18 maj 2016

Veronica Thörnroos

Roger Nordlund

Lars Häggblom

Till Ålands lagting

**Reservation mot finans- och näringsutskottets
betänkande nr 10/2015-2016 gällande förslag till
första tilläggsbudget för år 2016**

Ålands hälso- och sjukvård

Vi anser att landskapsregeringen och utskottsmajoriteten prioriterar fel. De inbesparingsåtgärder som föreslås i tilläggsbudgeten slår för hårt på områdena vård, omsorg och skola. Därtill vill landskapsregeringen minska de sociala stöden. Vi är beredda på att göra inbesparingar men anser att mer kunde sparas på t.ex. infrastruktur. Det mest tydliga exemplet är inbesparingarna på Ålands hälso- och sjukvård. Vi anser att det mest realistiska är en inbesparing på en miljon år 2017 med beaktande av det stora åtagande hälso- och sjukvårdsorganisationen har gentemot alla ålänningar.

Med anledning av det ovanstående föreslår vi

att följande text ersätter betänkandets text under rubriken "Ålands hälso- och sjukvård" under betänkandets allmänna motivering:

"Det finns vägande skäl, enligt budgetförslaget, för styrelsen för ÅHS och ledningen att fortsätta arbetet för att uppnå effektivisering. Landskapsregeringen har för sin del beredskap att initiera de ändringar i lagstiftningen som förändringsarbetet kan komma att föranleda. Med beaktande av det fortsatta effektiviseringsarbetet och målsättningen att öka självfinansieringsgraden bedömer landskapsregeringen det vara möjligt för ÅHS att under år 2017 sänka nettokostnadsnivån med 1 miljon euro. Enligt vad utskottet erfarit kan denna inbesparing delvis hanteras genom en ökning av inkomsterna och delvis genom omprioriteringar i verksamheten. På längre sikt kan det även finnas möjlighet att räkna till godo effekterna av konkurrenskraftspaketet på arbetsmarknaden. Då ramen fastställts har samtliga kända kostnadsökningar beaktats."

Mariehamn den 18 maj 2016

Veronica Thörnroos

Roger Nordlund

Till Ålands lagting

**Reservation mot finans- och näringsutskottets
betänkande nr 10/2015-2016 gällande förslag till
första tilläggsbudget för år 2016**

Utbildning

Landskapsregeringen avser att utreda konsekvenserna med att upphöra med att subventionera lunchförmån för högskolestuderande. För detta ska en utredning tillsättas som ska vara klar före sommaren 2017.

*Med anledning av det ovanstående föreslår vi
att texten under rubriken "Utbildning" i betänkandets allmänna
motivering får ett nytt stycke som följer:*

"Utredningen ska inte innehålla något alternativ där det offentliga Åland genom att sköta mathållningen konkurrerar med restaurangbranschen eller övriga delar av näringslivet."

Mariehamn den 18 maj 2016

Veronica Thörnroos

Roger Nordlund

Lars Häggblom

Till Ålands lagting

**Reservation mot finans- och näringsutskottets
betänkande nr 10/2015-2016 gällande förslag till
första tilläggsbudget för år 2016**

Nybyggnation av tvätthall i Möckelö

Under förutsättning att kostnaderna minskar till följd av privatisering bör landskapsregeringen genomföra privatiseringen i rask takt. Det är därför samhällsekonomiskt oklokt att investera på Möckelöområdet.

Med anledning av det ovanstående föreslår vi

att följande text ersätter andra stycket under betänkandets detaljmotivering under moment 976000 Infrastrukturinvesteringar (R):

”Landskapsregeringen företar ingen nybyggnation på Möckelöområdet innan frågan om en privatisering av vägunderhållet slutligen har avgjorts.”

Mariehamn den 18 maj 2016

Lars Häggblom

Veronica Thörnroos

Roger Nordlund

Till Ålands lagting

**Reservation mot finans- och näringsutskottets
betänkande nr 10/2015-2016 gällande förslag till
första tilläggsbudget för år 2016**

Infrastruktur- och transportpolitik

I budgetförslaget anges att korttruttsprojektet går vidare med delprojekten östra och västra Föglö i syfte att förkorta färjepassen. Kostnaderna för projekt inom bl.a. farleder minskas. Även avgifterna ses över för att öka inkomsterna. Jag motsätter mig delprojektet med västra Föglö. Delprojektet gällande Östra Föglö bör skjutas på framtiden. Detta är för kostnadsdrivande med beaktande av landskapets ansträngda ekonomiska situation.

Med anledning av det ovanstående föreslår jag

att texten under rubriken "Infrastruktur- och transportpolitik, under delrubriken "Skärgårdstrafik" i betänkandets allmänna motiveringen får ett nytt stycke som följer:

"Korttruttsprojektet läggs på is. Delprojekten östra Föglö skjuts på framtiden. Delprojektet västra Föglö läggs ner och avförs från agendan."

Mariehamn den 18 maj 2016

Lars Häggblom

Till Ålands lagting

**Reservation mot finans- och näringsutskottets
betänkande nr 10/2015-2016 gällande förslag till första
tilläggsbudget för år 2016**

Landskapet och kommunerna

I föreliggande budgetförslag är det enbart inom kommunerna som det aviseras inbesparingar för år 2018. Därför är det svårt att bedöma skäligheten i nivåerna i det här läget. Det är heller inte ändamålsenligt att redan nu fastslå nivån för inbesparingar för år 2018 eftersom det inte finns några fakta ännu gällande konkurrensavtalet och dess effekter eller föreslagna lättnader för kommunerna i lagstifningen att förhålla sig till. Landskapsandelssystemet ska trygga basservicen i kommunerna och därför är det viktigt att fakta föreligger när beslut fattas om nivåer på inbesparingar. Målsättningen bör vara att undvika åtgärder som leder till skattehöjningar.

Med anledning av det ovanstående föreslår vi

att följande text ersätter betänkandets text under rubriken "Landskapet och kommunerna" under betänkandets allmänna motivering:

"Landskapsandelarna till kommunerna avses sänkas med 1,5 miljoner euro för år 2017. Landskapsandelarna har stor betydelse för kommunernas finansiering. Utskottet betonar vikten av att landskapsregeringen gör en översyn av kommunernas skyldigheter och rättigheter samt förutsätter att landskapsregeringen vid behov återkommer till lagtinget då de olika faktorer som ännu inte är kända blivit klara. Bland dessa faktorer finns bl.a. konkurrens- och sysselsättningsavtalets eventuella effekter på kommunsektorn."

Mariehamn den 18 maj 2016

Roger Nordlund

Veronica Thörnroos

Lars Häggblom

Ålands lagtings beslut om antagande av Första tilläggsbudget för år 2016

Efter att förslag inkommit från landskapsregeringen har lagtinget antagit nedanstående första tilläggsbudget för år 2016:

		Anslag tb 2016	Inkomster tb 2016
VERKSAMHET			
<u>Avdelning 2</u>			
200	LANDSKAPSREGERINGEN OCH REGERINGS- KANSLIET	-8 000	100 000
210	REGERINGSKANSLIET	<u>-43 000</u>	<u>100 000</u>
21010	Regeringskansliet, verksamhet	-43 000	100 000
215	KOMMUNIKATIONSVERKSAMHET	<u>35 000</u>	<u>0</u>
21500	Kommunikationsverksamhet	10 000	
21510	Ålandskontoret i Helsingfors, verksamhet	25 000	
<u>Avdelning 3</u>			
300	FINANSAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	77 000	0
300	ALLMÄN FÖRVALTNING	<u>77 000</u>	<u>0</u>
30010	Finansavdelningens allmänna förvaltning, verksamhet	77 000	
390	GEMENSAMMA FÖRVALTNINGSKOSTNADER	<u>0</u>	<u>0</u>
39000	IT-drifts- och utvecklingskostnader (R)	0	
<u>Avdelning 4</u>			
400	SOCIAL- OCH MILJÖAVDELNINGENS FÖRVALT- NINGSOMRÅDE	-193 000	150 000
400	ALLMÄN FÖRVALTNING	<u>-43 000</u>	<u>0</u>
40010	Social- och miljöavdelningens allmänna förvaltning, verksamhet	-43 000	
430	ALLMÄN MILJÖVÅRD	<u>-100 000</u>	<u>100 000</u>
43000	Allmän miljövård, verksamhet	-100 000	100 000

		Anslag	Inkomster
		tb 2016	tb 2016
450	VATTENFÖRSÖRJNING OCH VATTENVÅRD	<u>-50 000</u>	<u>50 000</u>
45000	Vattenförsörjning och vattenvård	-50 000	50 000
	<u>Avdelning 5</u>		
500	UTBILDNINGS- OCH KULTURAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	470 000	-35 000
530	UTBILDNING EFTER GRUNDSKOLAN	<u>470 000</u>	<u>-35 000</u>
53000	Kostnader för skolfartyg	470 000	-35 000
	<u>Avdelning 6</u>		
600	NÄRINGS- OCH AVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	47 000	0
600	ALLMÄN FÖRVALTNING	<u>47 000</u>	<u>0</u>
60010	Näringsavdelningens allmänna förvaltning, verksamhet	47 000	
	<u>Avdelning 7</u>		
700	INFRASTRUKTURAVDELNINGENS FÖRVALTNINGS- OMRÅDE	237 000	0
700	ALLMÄN FÖRVALTNING	<u>6 000</u>	<u>0</u>
70010	Infrastrukturavdelningens allmänna förvaltning, verksamhet	6 000	
740	ÅLANDSTRAFIKEN	<u>14 000</u>	<u>0</u>
74000	Ålandstrafiken, verksamhet	14 000	
745	OLJESKYDD	<u>24 000</u>	<u>0</u>
74500	Oljeskydd	24 000	
750	KOSTNADER FÖR SJÖTRAFIK	<u>125 000</u>	<u>0</u>
75010	Upphandling av sjötrafik	82 000	
75030	Upphandling av linfärjetrafik	43 000	
760	KOSTNADER FÖR VÄGHÅLLNING	<u>68 000</u>	<u>0</u>
76010	Utgifter för drift och underhåll av vägar	47 000	
76050	Utgifter för drift och underhåll av färjfasten, bryggor, broar, hamnar och byggnader	21 000	
80 - 88	FRISTÅENDE ENHETER SAMT MYNDIGHETER	479 000	-46 000
825	ÅLANDS POLISMYNDIGHET	<u>11 000</u>	<u>0</u>
82500	Ålands polismyndighet, verksamhet	11 000	

		Anslag	Inkomster
		tb 2016	tb 2016
827	LOTTERIINSPEKTIONEN	<u>-10 000</u>	<u>0</u>
82700	Lotteriinspektionen, verksamhet	-10 000	
840	ÅLANDS HÄLSO- OCH SJUKVÅRD	<u>650 000</u>	<u>0</u>
84000	Ålands hälso- och sjukvård, verksamhet	650 000	
848	ÅLANDS MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSMYNDIGHET	<u>44 000</u>	<u>7 000</u>
84810	Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet, verksamhet	39 000	7 000
84820	Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighets laboratorium, verksamhet	5 000	
850	HÖGSKOLAN PÅ ÅLAND	<u>113 000</u>	<u>0</u>
85000	Högskolan på Åland	113 000	
855	ÅLANDS GYMNASIUM	<u>140 000</u>	<u>0</u>
85500	Ålands gymnasium, verksamhet	140 000	
856	ÅLANDS SJÖSÄKERHETSCENTRUM	<u>-557 000</u>	<u>35 000</u>
85600	Ålands sjösäkerhetscentrum, verksamhet	-557 000	35 000
860	ÅLANDS ARBETSMARKNADS- OCH STUDIESERVICE- MYNDIGHET	<u>88 000</u>	<u>-88 000</u>
86000	Arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten, verksamhet	88 000	-88 000
Verksamhet sammanlagt		1 109 000	169 000

ÖVERFÖRINGAR

Avdelning 3

300	FINANSDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	0	0
340	SÄRSKILDA UNDERSTÖD, LÅN OCH INVESTERINGAR	<u>0</u>	<u>0</u>
34000	Särskilda stöd och lån	0	
350	PENNINGAUTOMATMEDEL	<u>0</u>	<u>0</u>
35000	Penningautomatmedel (R)	0	

		Anslag tb 2016	Inkomster tb 2016
<u>Avdelning 4</u>			
400	SOCIAL- OCH MILJÖAVDELNINGENS FÖRVALT- NINGSSOMRÅDE	93 000	0
415	AV KOMMUNERNA ANORDNADE SOCIALA TJÄNSTER	<u>93 000</u>	<u>0</u>
41500	Understöd för kommunernas sociala tjänster (F)	93 000	
<u>Avdelning 5</u>			
500	UTBILDNINGS- OCH KULTURAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	-140 000	0
520	GRUNDSKOLEVÄSENDET	<u>-140 000</u>	<u>0</u>
52000	Grundskoleväsendet (F)	-140 000	
<u>Avdelning 7</u>			
700	INFRASTRUKTURAVDELNINGENS FÖRVALTNINGS- OMRÅDE	-130 000	0
715	FRÄMJANDE AV BOSTADSPRODUKTION	<u>0</u>	<u>0</u>
71510	Räntestöd och landskapsborgen för bostadsproduktion (F)	0	
720	ELSÄKERHET OCH ENERGI	<u>-320 000</u>	<u>0</u>
72010	Produktionsbaserad ersättning, vindkraft (RF)	-320 000	
747	ÖVRIK TRAFIK	<u>190 000</u>	<u>0</u>
74700	Understöd för övrig trafik	190 000	
Överföringar sammanlagt		-177 000	0

89	SKATTEFINANSIERING, FINANSIELLA POSTER OCH RESULTATRÄKNINGSPOSTER		
890	SKATTER OCH AVGIFTER AV SKATTENATUR, INKOMSTER AV LÅN OCH FINANSIELLA POSTER	-40 000	698 000
890	SKATTER OCH INKOMSTER AV SKATTENATUR	<u>0</u>	<u>408 000</u>
89000	Skatter och inkomster av skattenatur		408 000
892	FINANSIELLA POSTER	<u>0</u>	<u>0</u>
89230	Landskapets fastighetsverk	0	

		Anslag	Inkomster
		tb 2016	tb 2016
893	AVSKRIVNINGAR OCH NEDSKRIVNINGAR	-40 000	290 000
89300	Av- och nedskrivningar (F)	-40 000	290 000

Skattefinansiering, finansiella poster och

---

resultaträkningsposter sammanlagt	-40 000	698 000
--	----------------	----------------

---

9   **INVESTERINGAR, LÅN OCH ÖVRIGA FINANSINVESTERINGAR**

Avdelning 3

300	FINANSDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	0	0
9390	GEMENSAMMA FÖRVALTNINGSKOSTNADER	<u>0</u>	<u>0</u>
939000	IT-systemanskaffningar (R)	0	

Avdelning 4

400	SOCIAL- OCH MILJÖAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	-169 000	0
9440	NATURVÅRD	<u>-169 000</u>	<u>0</u>
944000	Anskaffning av områden för naturskyddsändamål (R)	-169 000	

Avdelning 5

500	UTBILDNINGS- OCH KULTURAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	76 000	0
9530	UTBILDNING EFTER GRUNDSKOLAN	<u>76 000</u>	<u>0</u>
953000	Investeringar i skolfartyg (R)	76 000	

Avdelning 7

700	INFRASTRUKTURAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	0	0
9750	KOSTNADER FÖR SJÖTRAFIK	<u>0</u>	<u>0</u>
975000	Fartygs- och färjeinvesteringar (R)	0	
9760	KOSTNADER FÖR VÄGHÅLLNING	<u>0</u>	<u>0</u>
976000	Infrastrukturinvesteringar (R)	0	

		Anslag	Inkomster
		tb 2016	tb 2016
80 - 88	FRISTÅENDE ENHETER SAMT MYNDIGHETER	-16 000	0
9855	ÅLANDS GYMNASIUM	<u>60 000</u>	<u>0</u>
985500	Investeringsutgifter (R)	60 000	
9856	ÅLANDS SJÖSÄKERHETSCENTRUM	<u>-76 000</u>	<u>0</u>
985600	Ålands sjösäkerhetscentrum, investeringar (R)	-76 000	
Investeringar, lån och övriga finansinvesteringar			
sammanlagt		-109 000	0
Anslag och inkomster totalt ovanstående		783 000	867 000

Mariehamn den 30 maj 2016

Johan Ehn
talman

Veronica Thörnroos
vicetalman

Viveka Eriksson
vicetalman

Verksamhet - detaljmotivering

200 LANDSKAPSREGERINGEN OCH REGERINGSKANSLIET

210 REGERINGSKANSLIET

21010 Regeringskansliet, verksamhet

	Bokslut 2015	Budget 2016	Förslag fb 2016
Intäkter	66 966	105 000	
Kostnader:			
- årets anslag	-1 860 357	-1 834 000	-43 000
- tidigare års anslag			
- PAF-netto			100 000
Anslag netto	-1 793 391	-1 729 000	57 000

Föreslås en minskning om 57.000 euro samt ändring av motivering.

Därtill föreslås att återstående penningautomatmedel för utvecklingsprojekt om 471.000 euro från år 2015 överförs från budgetmoment 21010 till momenten 39000 samt 939000. Dessa medel avses användas för systemutvecklingsprojekt, bland annat system för hantering av nationella stöd samt eventuellt ett e-arkiv.

Utgifter

Föreslås att anslaget minskas med 57.000 euro till följd av bl.a. oförutsedda ledigheter och omvandling av semesterpenning till ledighet.

Föreslås därtill att kvarstående anslag ur potten för penningautomatmedel för sysselsättning och utveckling, sammanlagt närmare 192.000 euro under momentet kan användas för kostnader för kommunutredning 2016. Kommunutredning 2016 ska presentera förslag till en förändrad kommunstruktur på Åland. Utredningen ska innefatta motiverade förslag till kriterier och nivåer som lägger grunden för kommunstrukturen i en reformerad lagstiftning om kommunindelning. Redovisningen av förslagen ska fungera som en del av ett PM inför lagberedningen. I kostnaden för anslaget ingår kostnader för utredningen, upphandling av kommunutredning 2016, kostnader för projektets förverkligande enligt PPS-modellen och övriga kostnader i samband med kommunutredning 2016. Totalkostnaden beräknas till preliminärt ca 200.000 euro varvid avsikten är att uppta anslag för resterande kostnader i budgetförslaget för år 2017.

215 **KOMMUNIKATIONSVERKSAMHET**21500 **Kommunikationsverksamhet**

	Bokslut 2015	Budget 2016	Förslag fb 2016
Intäkter			
Kostnader:			
- årets anslag	-81 001	-75 000	10 000
- tidigare års anslag			
- PAF-netto			
Anslag netto	-81 001	-75 000	10 000

Föreslås en minskning om 10.000 euro.

..... *Utgifter* .....

Föreslås en allmän inbesparing om 10.000 euro under momentet.

21510 **Ålandskontoret i Helsingfors, verksamhet**

	Bokslut 2015	Budget 2016	Förslag fb 2016
Intäkter	33 393	36 000	
Kostnader:			
- årets anslag	-192 966	-217 000	25 000
- tidigare års anslag			
- PAF-netto			
Anslag netto	-159 573	-181 000	25 000

Föreslås en minskning om 25.000 euro.

..... *Utgifter* .....

Minskningen föranleds av att personalresurserna minskas under året vid Ålandskontoret i Helsingfors.

300 **FINANSAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE**300 **ALLMÄN FÖRVALTNING**30010 **Finansavdelningens allmänna förvaltning, verksamhet**

	Bokslut 2015	Budget 2016	Förslag fb 2016
Intäkter	120 322	118 000	
Kostnader:			
- årets anslag	-2 415 739	-2 713 000	77 000
- tidigare års anslag			
- PAF-netto			
Anslag netto	-2 295 417	-2 595 000	77 000

Föreslås en minskning om 77.000 euro.

 Utgifter

Föreslås att anslaget minskas med 77.000 euro till följd av bl.a. oförutsedda ledigheter, partiella tjänstledigheter, omvandling av semesterpenning till ledighet samt tillfälligt vakanta tjänster.

390 GEMENSAMMA FÖRVALTNINGSKOSTNADER
39000 IT-drifts- och utvecklingskostnader (R)

	Bokslut 2015	Budget 2016	Förslag fb 2016
Intäkter	113 134	60 000	
Kostnader:			
- årets anslag	-1 206 056	-1 285 000	
- tidigare års anslag			
- PAF-netto			
Anslag netto	-1 092 923	-1 225 000	0

Föreslås komplettering av motiveringen gällande ett system för elektronisk arkivering.

Momentet kan, med hänvisning till finansförvaltningslagen (2012:69, 6 §), gottskrivas med överföring av penningautomatmedel från moment 35000, se även moment 21010.

 Utgifter

Landskapsregeringen avser att under år 2016 tillsammans med Statens servicecenter i Sverige ge Åda Ab i uppdrag att upphandla ett system för elektronisk arkivering. Möjligheten att få delta i Statens servicecenters upphandling ger betydande besparingar i kunskapsinhämtning samt arbetsinsatser jämfört med att genomföra en upphandling på egen hand. Anskaffningen av ett system för elektronisk arkivering är nödvändig då alltmer material inom förvaltningen idag enbart finns i digital form. Den fortsatta utvecklingen av digitala tjänster ökar också. Likaså finns exempel på statliga myndigheter som aviserat att de inte framledes kommer att ha möjlighet att leverera material i pappersform till landskapsarkivet. Den uppskattade kostnaden för år 2016 om 50.000 euro för insatser i samband med upphandlingen hanteras inom ramen för befintliga anslag för systemutveckling.

En grov uppskattning över kostnaderna för licenser, serviceavtal, teknisk drift, anpassning till finländsk arkivstandard, förvaltning samt vidareutveckling av ett system för elektronisk arkivering ger på 5-årsbasis en kostnad om 350.000 euro per år. Dessa kostnader härleds delvis från uppskattningar som gjorts av svenska riksarkivet, svenska kommuner samt Statens servicecenter och att variationen i dessa uppskattningar är hög.

400 SOCIAL- OCH MILJÖAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE**400 ALLMÄN FÖRVALTNING****40010 Social- och miljöavdelningens allmänna förvaltning, verksamhet**

	Bokslut 2015	Budget 2016	Förslag fb.2016
Intäkter	48 537	42 000	
Kostnader:			
- årets anslag	-1 347 061	-1 589 000	-43 000
- tidigare års anslag			
- PAF-netto			
Anslag netto	-1 298 525	-1 547 000	-43 000

Föreslås ett tillägg om 43.000 euro.

Utgifter

Tilläggsanslaget upptas för att fortsätta arbetet med att förnya vattenlagstiftningen. Anslaget är avsett att täcka kostnader för en tillfällig utredare, experter och kostnader för referens- och styrgrupp. Tilläggsanslaget behövs på grund av att arbetet med att förnya vattenlagstiftningen inte blev klar år 2015, varför avsett anslag indras i bokslutet för år 2015.

430 ALLMÄN MILJÖVÅRD**43000 Allmän miljövard, verksamhet**

	Bokslut 2015	Budget 2016	Förslag fb.2016
Intäkter	153		100 000
Kostnader:			
- årets anslag	-52 237	-30 000	-100 000
- tidigare års anslag			
- PAF-netto			
Anslag netto	-52 084	-30 000	0

Föreslås, med hänvisning till finansförvaltningslagen (2012:69, 6 §), ett nettoanslag för inventeringen av de marina habitaterna kring Åland.

Inkomster

Se utgifter nedan.

Utgifter

Föreslås ett nytt anslag för att komma igång med inventeringen av de marina habitaterna kring Åland för att få till stånd de nödvändiga kompletteringarna inom Natura 2000. För marina områden planeras ett projekt med finansiering av medel från den integrerade havspolitikerna inom ramarna för det operativa programmet för havs- och fiskerinäringen åren 2014 - 2020.

Den totala kostnaden för projektet beräknas uppgå till 270.000 euro under åren 2016 och 2017. Föreslås att momentet kan påföras inkomster och utgifter för projektet.

450 VATTENFÖRSÖRJNING OCH VATTENVÅRD

45000 Vattenförsörjning och vattenvård

	Bokslut 2015	Budget 2016	Förslag tb. 2016
Intäkter	127 521		50 000
Kostnader:			
- årets anslag	-281 848	-265 000	-50 000
- tidigare års anslag			
- PAF-netto			
Anslag netto	-154 327	-265 000	0

Föreslås, med hänvisning till finansförvaltningslagen (2012:69, 6 §), ett nettoanslag för framtagande av ett verktyg för att följa upp olika åtgärder i miljön.

..... *Inkomster* .....

Se utgifter nedan.

..... *Utgifter* .....

Föreslås ett nytt anslag för att ta fram ett verktyg för att mäta belastning och dess påverkan på vattenkvaliteten. Verktuget hade planerats att tas fram genom projektet Smart Coast, vilket fanns med i budgeten för vattenvården. Då projektet inte beviljades och åtgärden anses prioriterad planeras nu ett projekt med finansiering ur medel för den integrerade havspolitikerna inom ramarna för det operativa programmet för havs- och fiskerinäringen åren 2014 - 2020.

Den totala kostnaden för belastningsverktuget beräknas uppgå till ca 110.000 euro under åren 2016 och 2017. Föreslås att momentet kan påföras inkomster och utgifter för projektet.

Från år 2018 och framåt behöver utökad provtagning genom provtagningsbojar till havs genomföras. Initialkostnaden är ca 40.000 - 80.000 euro, därefter en servicekostnad motsvarande ca 5.000 euro per år.

500 UTBILDNINGS- OCH KULTURAVDELNINGENS FÖRVALTNINGS-OMRÅDE

530 UTBILDNING EFTER GRUNDSKOLAN

53000 Kostnader för skolfartyg

	Bokslut 2015	Budget 2016	Förslag tb 2016
Intäkter		35 000	-35 000
Kostnader:			
- årets anslag	-578 007	-470 000	470 000
- tidigare års anslag			
- PAF-netto			
Anslag netto	-578 007	-435 000	435 000

Momentet utgår.

Det operativa ansvaret för driften och samordningen av m/s Michael Sars har fr.o.m. år 2016 överförs till Ålands sjösäkerhetscentrum. För att tydliggöra ansvarsfördelningen föreslås att föreliggande moment utgår och motsvarande nettoanslag upptas under moment 85600.

..... *Inkomster* .....

Med hänvisning till ovanstående överförs inkomster om 35.000 euro till moment 85600.

..... *Utgifter* .....

Med hänvisning till ovanstående överförs anslag om 470.000 euro till moment 85600.

600 NÄRINGS- OCH KULTURAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

600 ALLMÄN FÖRVALTNING

60010 Näringsavdelningens allmänna förvaltning, verksamhet

	Bokslut 2015	Budget 2016	Förslag tb 2016
Intäkter	176 816	347 000	
Kostnader:			
- årets anslag	-2 225 803	-2 383 000	47 000
- tidigare års anslag			
- PAF-netto			
Anslag netto	-2 048 987	-2 036 000	47 000

Föreslås en minskning om 47.000 euro.

..... *Utgifter* .....

Under momentet föreslås ett minskat anslag om 47.000 euro till följd av partiella

tjänstledigheter, omvandling av semesterpenning till ledighet samt minskade inköp.

700   INFRASTRUKTURAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

700   ALLMÄN FÖRVALTNING

70010   Infrastrukturavdelningens allmänna förvaltning, verksamhet

	Bokslut 2015	Budget 2016	Förslag fb.2016
Intäkter	86 228	60 000	
Kostnader:			
- årets anslag	-1 640 989	-2 060 000	6 000
- tidigare års anslag			
- PAF-netto			
Anslag netto	-1 554 761	-2 000 000	6 000

Föreslås en minskning om 6.000 euro.

..... *Utgifter* .....

Föreslås en minskning av anslaget om 6.000 euro genom tillfälligt vakanta tjänster under året.

740   ÅLANDSTRAFIKEN

74000   Ålandstrafiken, verksamhet

	Bokslut 2015	Budget 2016	Förslag fb.2016
Intäkter	1 260		
Kostnader:			
- årets anslag	-372 736	-415 000	14 000
- tidigare års anslag			
- PAF-netto			
Anslag netto	-371 476	-415 000	14 000

Föreslås en minskning om 14.000 euro.

..... *Utgifter* .....

Föreslås en minskning av anslaget om 14.000 euro då vissa förändringar i befintlig programvara skjuts på framtiden.

745 OLJESKYDD

74500 Oljeskydd

	Bokslut 2015	Budget 2016	Förslag fb 2016
Intäkter			
Kostnader:			
- årets anslag	-88 056	-140 000	24 000
- tidigare års anslag			
- PAF-netto			
Anslag netto	-88 056	-140 000	24 000

Föreslås en minskning om 24.000 euro.

..... *Utgifter* .....

Föreslås en minskning av anslaget om 24.000 euro, vilket lösgörs genom deltid-
anställning för projektanställd.

750 KOSTNADER FÖR SJÖTRAFIK

75010 Upphandling av sjötrafik

	Bokslut 2015	Budget 2016	Förslag fb 2016
Intäkter	1 125 909	1 000 000	
Kostnader:			
- årets anslag	-16 418 609	-14 607 000	82 000
- tidigare års anslag			
- PAF-netto			
Anslag netto	-15 292 700	-13 607 000	82 000

Föreslås en minskning om 82.000 euro.

..... *Utgifter* .....

Medlen var avsatta för ett digitalt trafikledningssystem.

75030 Upphandling av linfärjetrafik

	Bokslut 2015	Budget 2016	Förslag fb 2016
Intäkter			
Kostnader:			
- årets anslag	-2 470 428	-2 325 000	43 000
- tidigare års anslag			
- PAF-netto			
Anslag netto	-2 470 428	-2 325 000	43 000
Internhyra		-48 000	
Sammanlagt	-2 470 428	-2 373 000	43 000

Föreslås en minskning om 43.000 euro.

..... *Utgifter* .....

Trafiken beräknas kunna genomföras med något mindre anslag.

760 KOSTNADER FÖR VÄGHÅLLNING**76010 Utgifter för drift och underhåll av vägar**

	Bokslut 2015	Budget 2016	Förslag fb 2016
Intäkter			
Kostnader:			
- årets anslag	-2 160 540	-2 633 000	47 000
- tidigare års anslag			
- PAF-netto			
Anslag netto	-2 160 540	-2 633 000	47 000

Föreslås en minskning om 47.000 euro.

..... *Utgifter* .....

Föreslås en minskning av anslaget om 47.000 euro, vilket lösgörs genom sänkning av driftskostnader och sommarpersonal vid vägunderhållet.

76050 Utgifter för drift och underhåll av färjefästen, bryggor, broar, hamnar och byggnader

	Bokslut 2015	Budget 2016	Förslag tb 2016
Intäkter	9 010		
Kostnader:			
- årets anslag	-980 424	-750 000	21 000
- tidigare års anslag			
- PAF-netto			
Anslag netto	-971 414	-750 000	21 000
Internhyra			
Sammanlagt	-971 414	-750 000	21 000

Föreslås en minskning om 21.000 euro.

Utgifter

Föreslås en minskning av anslaget om 21.000 euro.

8 FRISTÅENDE ENHETER SAMT MYNDIGHETER

825 ÅLANDS POLISMYNDIGHET

82500 Ålands polismyndighet, verksamhet

	Bokslut 2015	Budget 2016	Förslag tb 2016
Intäkter	536 700	410 000	
Kostnader:			
- årets anslag	-6 588 293	-6 277 000	11 000
- tidigare års anslag			
- PAF-netto			
Anslag netto	-6 051 593	-5 867 000	11 000
Internhyra		-430 000	
Sammanlagt	-6 051 593	-6 297 000	11 000

Föreslås en minskning om 11.000 euro.

Utgifter

Föreslås en allmän minskning av anslaget om 45.000 euro till följd av beräknad inbesparing för omvandling av semesterpenning till ledighet samt vissa deltidsanställningar som varit budgeterade på heltid.

Därtill föreslås ett tillägg om 34.000 euro för uppdatering av landskapsalarmcentralens larmsystem (ca 28.000 euro) samt för viss renovering av landskapsalarmcentralens utrymmen i Räddningsverkets lokaler och möbelanskaffningar (ca 6.000 euro).

FINANS- OCH NÄRINGSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 10/2015-2016

I ltl. Stephan Toivonens budgetmotion nr 31/2015-2016 föreslås att minskningen under momentet stryks och att anslaget istället ökas med 79.000 euro jämfört med ordinarie budget.

Utskottet har erfarit att neddragningen av medlen under momentet inte påverkar den operativa verksamheten. Utskottet betonar vikten av att tillräckliga resurser allokeras till det förebyggande arbetet i kampen mot droger och våld i hemmen. Utskottet föreslår att budgetmotion nr 31/2015-2016 förkastas.

827 LOTTERIINSPEKTIONEN

Kapitlet nytt.

82700 Lotteriinspektionen, verksamhet

	Bokslut 2015	Budget 2016	Förslag fb 2016
Intäkter			
Kostnader:			
- årets anslag			-10 000
- tidigare års anslag			
- PAF-netto			
Anslag netto	0	0	-10 000
Internhyra			
Sammanlagt	0	0	-10 000

Momentet nytt.

Föreslås ett anslag om 10.000 euro.

Utgifter

Anslaget avser skapandet av en oberoende myndighet för tillsyn av lotteri och penningspelsmarknaden. I momentet ingår löner samt engångskostnader för lokaler samt data- och kontorsutrustning. Lotteriinspektionen ska påbörja verksamheten 1.1.2017 i enlighet med LL (2016:10) om Lotteriinspektionen.

840 ÅLANDS HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

84000 Ålands hälso- och sjukvård, verksamhet

	Bokslut 2015	Budget 2016	Förslag fb 2016
Intäkter	7 237 945	6 800 000	
Kostnader:			
- årets anslag	-87 956 908	-89 155 000	650 000
- tidigare års anslag			
- PAF-netto			
Anslag netto	-80 718 962	-82 355 000	650 000
Internhyra	-95 000	-95 000	
Sammanlagt	-80 813 962	-82 450 000	650 000

Föreslås en minskning om 650.000 euro.

Utgifter

Föreslås att nettoanslaget minskas med 650.000 euro för att nå de uppsatta besparingsmålen genom en minskning av kostnadsramen till 88.600.000 euro inklusive anslaget om 95.000 euro för intern hyra.

ÅHS har under flera år arbetat strukturerat med att se över processerna och sänka driftskostnaderna. Rehabiliterings- och geriatrikliniken sammanslogs med medicinkliniken 1.1.2016. Bakgrunden var att man hade konstaterat att samarbete över klinikgränserna blivit viktigare för att klara uppdraget med givna budgetmedel. Tanken är att skapa effektivare patientflöden och utnyttja vårdplatserna bättre. Hyrläkare bemannade delar av geriatriska kliniken samtidigt som medicinkliniken hade svårt att erbjuda anställning inom tjänsteutrymmet till alla kompetenta läkare som fanns att tillgå.

Vidare har antalet slutenvårdsplatser vid rehabiliterings- och geriatrikliniken tillfälligt sänkts. Vid den tidigare rehabiliterings- och geriatrikliniken finns idag 42 slutenvårdsplatser och 8 dagsjukvårdsplatser från att tidigare ha varit 60 slutenvårdsplatser. Detta leder till att ÅHS drar in 3 tjänster och lämnar 9 tjänster vakanta utan anslag. ÅHS arbetar generellt mot mer dagrehabilitering. Det innebär att ÅHS kan lägga in mer rehabiliterande resurser dagtid istället för att fördela resurserna till vård dygnet runt.

Vård utom Åland var ett fokusområde för ÅHS under år 2015 och det är ett fokusområde även i år. Även om vård utanför Åland är svårbudgeterat görs bedömningen att gjorda insatser stävjar kostnadsutvecklingen. Kostnaderna för vård utanför Åland bedöms vara på samma nivå som utfallet år 2015, d.v.s. ca 9 miljoner euro.

848 ÅLANDS MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSMYNDIGHET

84810 Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet, verksamhet

	Bokslut 2015	Budget 2016	Förslag fb 2016
Intäkter	814 393	600 000	7 000
Kostnader:			
- årets anslag	-2 049 319	-2 154 000	39 000
- tidigare års anslag			
- PAF-netto			
Anslag netto	-1 234 926	-1 554 000	46 000

Föreslås ökade inkomster om 7.000 euro och minskade utgifter om 39.000 euro.

..... *Inkomster* .....

En intäkt om 7.000 euro som inte kunde faktureras eller bokföras under slutet av år 2015 på grund av bytet till dataprogrammet EDP Vision kan tillgodoräknas som en extra inkomst år 2016.

..... *Utgifter* .....

Föreslås en minskning om 39.000 euro av personalutgifter till följd av tillfälligt obesatta tjänster.

84820 Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighets laboratorium, verksamhet

	Bokslut 2015	Budget 2016	Förslag fb 2016
Intäkter	365 244	365 000	
Kostnader:			
- årets anslag	-905 255	-724 000	5 000
- tidigare års anslag			
- PAF-netto			
Anslag netto	-540 011	-359 000	5 000
Internhyra		-154 000	
Sammanlagt	-540 011	-513 000	5 000

Föreslås minskade utgifter om 5.000 euro.

..... *Utgifter* .....

Minskat anslag för sommarpersonal vid laboratoriet.

850 HÖGSKOLAN PÅ ÅLAND

85000 Högskolan på Åland

	Bokslut 2015	Budget 2016	Förslag tb.2016
Intäkter	753 909	393 000	
Kostnader:			
- årets anslag	-9 025 130	-7 717 000	113 000
- tidigare års anslag			
- PAF-netto			
Anslag netto	-8 271 221	-7 324 000	113 000
Internhyra		-2 276 000	
Sammanlagt	-8 271 221	-9 600 000	113 000

Föreslås att anslaget för år 2016 minskas med 113.000 euro. De totala kostnaderna, exklusive internhyra, justeras därmed till 7.520.000 euro. Intäkter och kostnader för internhyra kvarstår enligt tidigare budgetförslag.

Utgifter

Föreslås att kostnaderna för år 2016 minskas med 113.000 euro eftersom det planerade engelskspråkiga programmet i elektroteknik (ETO) utgår i brist på tillräckligt antal sökanden.

855 ÅLANDS GYMNASIUM

85500 Ålands gymnasium, verksamhet

	Bokslut 2015	Budget 2016	Förslag tb.2016
Intäkter	712 666	520 000	
Kostnader:			
- årets anslag	-21 050 287	-14 606 000	140 000
- tidigare års anslag			
- PAF-netto			
Anslag netto	-20 337 621	-14 086 000	140 000
Internhyra		-4 611 000	
Sammanlagt	-20 337 621	-18 697 000	140 000

Föreslås att nettokostnaderna för år 2016 minskas med 140.000 euro.

Utgifter

Föreslås att kostnaderna för år 2016 minskas med 140.000 euro enligt följande

- minskning av anslag för inköp av utrustning med 50.000 euro vilket möjliggörs genom omprioriteringar
- minskning av anslag för lönekostnader med 70.000 euro vilket är en följd av minskat studerandeantal till vissa utbildningsprogram, omvandling av semesterpenning till ledig tid och andra justeringar inom löneanslaget samt
- minskning av anslag för personalvård med 20.000 euro. Anslaget för perso-

nalvård höjdes i budgeten för år 2016 från 20.000 euro till 50.000 euro och justeras som en följd av minskningen till 30.000 euro.

856 ÅLANDS SJÖSÄKERHETSCENTRUM

85600 Ålands sjösäkerhetscentrum, verksamhet

	Bokslut 2015	Budget 2016	Förslag fb. 2016
Intäkter	913 479	755 000	35 000
Kostnader:			
- årets anslag	-1 124 205	-796 000	-557 000
- tidigare års anslag			
- PAF-netto			
Anslag netto	-210 725	-41 000	-522 000
Internhyra		-300 000	
Sammanlagt	-210 725	-341 000	-522 000

Med hänvisning till LL (2012:69, 6 §) om landskapets finansförvaltning föreslås ett nettoanslag om 435.000 euro för skolfartyget m/s Michael Sars. Motsvarande nettoanslag indras under moment 53000.

Därtill föreslås ett tillägg om 87.000 euro under momentet för anskaffning av utrustning.

Inkomster

Med hänvisning till ovanstående föreslås inkomster om 35.000 euro för uthyrning av skolfartyget.

Utgifter

Med hänvisning till ovanstående föreslås ett anslag om 470.000 euro för drift och underhåll av m/s Michael Sars. I driftsanslaget ingår kostnader för bl.a. klassningar, smärre renoveringar och uppgradering av utrustning.

Därtill föreslås ett anslag om 87.000 euro för anskaffning av utrustning enligt följande:

- 30 st. Heavy Light Rescue-dräkter, modifierade till bassängövningar om ca 35.000 euro
- uppgradera livbåten enligt nya internationella krav för säkerhet för människoliv till sjöss (SOLAS-krav), om ca 42.000 euro. Genom denna åtgärd undviks en nyanskaffning om ca 70.000 euro som annars behöver genomföras senast år 2018 samt
- uppgradering och reparation av de snabba beredskapsbåtarna (FRB-båtarna) om ca 10.000 euro.

860

ÅLANDS ARBETSMARKNADS- OCH STUDIESERVICEMYNDIGHET

86000

Arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten, verksamhet

	Bokslut 2015	Budget 2016	Förslag fb 2016
Intäkter	637	149 000	-88 000
Kostnader:			
- årets anslag	-1 457 465	-1 572 000	88 000
- tidigare års anslag			
- PAF-netto			
Anslag netto	-1 456 828	-1 423 000	0

Föreslås att i grundbudgeten upptagna inkomster och anslag utgår för projektet "SAM – Ett utvecklingsprojekt för den lokala stödarbetsmarknaden".

Därtill föreslås att momentet kan påföras utgifter och motsvarande inkomster för deltagande i projektet "Flytta till Åland – mäsas i Utrecht".

Inkomster

Föreslås minskade inkomster om 128.000 euro för att det planerade projektet "SAM" inte genomförs.

Utgifter

Föreslås att anslaget minskar med 128.000 euro för att det planerade fyraåriga projektet "SAM" inte genomförs på grund av att projektfinansiering inte beviljades.

Kostnader om ca 40.000 euro för deltagande i projektet "Flytta till Åland – mäsas i Utrecht" kan påföras momentet. Kostnaderna för deltagandet motsvaras av intäkterna.

Under året flyttas ansvaret för det datoriserade studiestödssystemet (STUDS) till Åda Ab och för de kvarvarande utvecklingskostnaderna kan det komma att krävas tilläggsanslag. Avsikten är att Åda Ab ska ta över källkoder, drift- och utvecklingsansvaret från nuvarande systemleverantör.

Överföringar - detaljmotivering

300 FINANSAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

340 SÄRSKILDA UNDERSTÖD, LÅN OCH INVESTERINGAR

34000 Särskilda stöd och lån

	Bokslut 2015	Budget 2016	Förslag fb 2016
Intäkter		200 000	
Kostnader:			
- årets anslag	-6 729	-200 000	0
- tidigare års anslag			
- PAF-netto			
Anslag netto	-6 729	0	0

Föreslås att landskapsregeringen befullmäktigas att avyttra fastigheter enligt nedanstående.

Inkomster

Landskapsregeringen har fått fast egendom i arv enligt 63 § självstyrelselagen för Åland. I boet ingår fem fastigheter varav tre fastigheter finns i Pargas. Föreslås att landskapsregeringen erhåller fullmakt att överlåta samtliga fastigheter i boet. Enligt självstyrelselagen ska den fasta egendomen i Pargas som inte behövs för att täcka boets skulder överlåtas till staten.

Fastigheterna i boet är följande

- fastigheten Haga RNr 1:3 i Pargas (445-496-1-3)
- fastigheten Storängen RNr 1:4 i Pargas (445-422-1-4)
- fastigheten Haga II RNr 1:32 i Pargas (445-496-1-32)
- fastigheten Söderby RNr 6:82 i Finström (60-408-6-82) samt
- fastigheten Bergbacka RNr 2:24 i Jomala (170-432-2-24).

350 PENNINGAUTOMATMEDEL

35000 Penningautomatmedel (R)

	Bokslut 2015	Budget 2016	Förslag fb 2016
Intäkter			
Kostnader:			
- årets anslag	-8 138 596	-3 200 000	0
- tidigare års anslag			
- PAF-netto			
Anslag netto	-8 138 596	-3 200 000	0

Föreslås att kvarstående anslag till landskapsregeringens disposition av anslagen

för sysselsättning och utveckling, sammanlagt 169.000 euro kan användas för naturskyddsområden, se moment 944000 i investeringsavsnittet.

Mariehamns stad planerar att anlägga en torrdocka för fyrmastbarken Pommern och har lämnat in en anhållan om investeringsbidrag till landskapsregeringen. De totala kostnaderna för torrdockan inkl. landdäck, kaj m.m. har beräknats uppgå till ca 6,5 miljoner euro. För närvarande inväntar landskapsregeringen kompletterande uppgifter från Mariehamns stad för att kunna bedöma de totala understödsberättigade kostnaderna. Landskapsregeringen föreslår att landskapets finansieringsandel av kostnaderna för torrdockan i enlighet med ansökan kan uppgå till 80 % av understödsberättigade investeringskostnader, dock högst 5 miljoner euro. Ca 0,75 miljoner euro finns sedan år 2015 reserverat av testamentsmedel för ändamålet (se fjärde tilläggsbudgeten för år 2015). Landskapsregeringen avser att finansiera den resterande delen med penningautomatmedel, dock högst 4,25 miljoner euro.

400 SOCIAL- OCH MILJÖAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

415 AV KOMMUNERNA ANORDNADE SOCIALA TJÄNSTER

41500 Understöd för kommunernas sociala tjänster (F)

	Bokslut 2015	Budget 2016	Förslag tb 2016
Intäkter			
Kostnader:			
- årets anslag	-20 663 383	-21 940 000	93 000
- tidigare års anslag			
- PAF-netto			
Anslag netto	-20 663 383	-21 940 000	93 000

Föreslås en minskning om 93.000 euro.

Utgifter

I anslaget under momentet ingår 110.000 euro för nya anläggningsprojekt inom socialvården. Föreslås att 93.000 euro omdisponeras för andra ändamål inom social- och miljöavdelningens förvaltningsområde.

Som anläggningsprojekt i enlighet med landskapslag (1993:71) om planering av och landskapsandel för socialvården och i enlighet med godkänd grundbudget för år 2016 har i socialvårdsplan 2016 - 2020 upptagits två projekt i Geta kommun med som inleds år 2016 och en beräknad landskapsandel om totalt 93.750 euro.

Geta kommun har behandlat ärendet vid sitt kommunstyrelsemöte 9.2.2016 och fattat beslut om att ingetdera projektet kommer att förverkligas under år 2016 och att det med hänvisning till kommunens ekonomiska situation inte är möjligt att lämna besked om när projekten aktualiseras varför projekten i detta skede kan avföras från landskapets socialvårdsplan.

**500 UTBILDNINGS- OCH KULTURAVDELNINGENS FÖRVALTNINGS-
OMRÅDE**

520 GRUNDSKOLEVÄSENDET

52000 Grundskoleväsendet (F)

	Bokslut 2015	Budget 2016	Förslag fb 2016
Intäkter			
Kostnader:			
- årets anslag	-12 409 109	-12 415 000	-140 000
- tidigare års anslag			
- PAF-netto			
Anslag netto	-12 409 109	-12 415 000	-140 000

Föreslås ett tilläggsanslag om 140.000 euro.

Utgifter

Tilläggsanslaget avser understöd till kommunerna för sådan extra stödundervisning i svenska för elever som flyttat till landskapet från andra länder och regioner och som kommunerna anordnar i stöd av 17 § grundskolelagen (1995:18) för landskapet Åland.

Det utökade anslagsbehovet föranleds av dels en utökad andel elever med annat hemspråk och dels sent inlämnad redovisning för åren 2013 – 2015.

700 INFRASTRUKTURAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

715 FRÄMJANDE AV BOSTADSPRODUKTION

71510 Räntestöd och landskapsborgen för bostadsproduktion (F)

	Bokslut 2015	Budget 2016	Förslag fb 2016
Intäkter			
Kostnader:			
- årets anslag	-125 824	-150 000	0
- tidigare års anslag			
- PAF-netto			
Anslag netto	-125 824	-150 000	0

Fullmakten för beviljande av räntestödslån för produktion och renovering av hyresbostäder i enlighet med landskapsregeringens villkor föreslås utökad med 3.500.000 euro under år 2016. I grundbudgeten ingår en fullmakt om 7.500.000 euro, vilken redan är förbrukad. I och med förändringen uppgår fullmakten för räntestödslån till sammanlagt 11.000.000 euro.

720 ELSÄKERHET OCH ENERGI

72010 Produktionsbaserad ersättning, vindkraft (RF)

	Bokslut 2015	Budget 2016	Förslag fb 2016
Intäkter			
Kostnader:			
- årets anslag	0	-300 000	-320 000
- tidigare års anslag			
- PAF-netto			
Anslag netto	0	-300 000	-320 000

Föreslås ett anslag om 320.000 euro för driftstöd till energiproduktion från befintliga vindkraftverk för perioden 1.7.2016–31.12.2016.

Utgifter

Under senaste åren har elpriserna noterats på mycket låga nivåer vilket direkt påverkar vindbolagens möjligheter att driva verksamheten på marknadsmässiga villkor. För att bibehålla kärnan i den befintliga åländska vindkraftproduktionen avser landskapsregeringen att under en sjuårsperiod införa ett stödsystem som gäller från och med 1.7.2016 till och med 31.12.2022. Stödet är en form av driftstöd och utbetalas per producerad MWh utöver marknadspriset. Stödet betalas till en taknivå som är beroende av produktionskapaciteten på vindkraftverket. Stödet avtar även med ökat marknadspris.

Kostnaderna för stödsystemet uppskattas under år 2016 till ca 320.000 euro, år 2017 till ca 550.000 euro och år 2022 till ca 355.000 euro. Under hela perioden uppskattas kostnaderna för stödsystemet uppgå till totalt ca 2.700.000 euro.

Landskapsregeringen avser att, i anslutning till föreliggande tilläggsbudgetförslag, lämna ett lagförslag i vilket villkoren för stödformen fastställs. Landskapsregeringen kommer i lagförslaget att föreslå att lagtinget bestämmer att lagen ska träda i kraft i den ordning som föreskrivs i 20 § 3 mom. självstyrelselagen. Stödet behöver inte anmälas till EU-kommissionen eftersom stödet faller inom ramen för EU:s s.k. gruppundantagsförordning.

747 ÖVRIG TRAFIK

74700 Understöd för övrig trafik

	Bokslut 2015	Budget 2016	Förslag fb 2016
Intäkter	-270		
Kostnader:			
- årets anslag	-2 978 248	-3 292 000	190 000
- tidigare års anslag			
- PAF-netto			
Anslag netto	-2 978 518	-3 292 000	190 000

Föreslås en minskning om 190.000 euro.

Utgifter

Föreslås en minskning av anslaget om 190.000 euro då kostnaderna för flygtrafiken till Arlanda, Stockholm har minskat sedan det nya avtalet om flygtrafik trädde i kraft 1 februari 2016.

Skattefinansiering, finansiella poster och resultaträkningsposter - detaljmotivering

890 SKATTER OCH AVGIFTER AV SKATTENATUR, INKOMSTER AV LÅN OCH FINANSIELLA POSTER

890 SKATTER OCH INKOMSTER AV SKATTENATUR

89000 Skatter och inkomster av skattenatur

	Bokslut 2015	Budget 2016	Förslag tb 2016
Intäkter	238 416 897	240 938 000	408 000
Kostnader:			
- årets anslag			
- tidigare års anslag			
- PAF-netto			
Anslag netto	238 416 897	240 938 000	408 000

Föreslås ett tillägg om 408.000 euro.

Inkomster

Ålandsdelegationen har fastställt den till landskapet Åland tillkommande skatte-gottgörelsen för år 2014 till 9.508.580 euro. Eftersom en inkomst om 9.100.000 euro upptagits i grundbudgeten för år 2016 föreslås en höjning av inkomsten under momentet med 408.000 euro.

892 FINANSIELLA POSTER

89230 Landskapets fastighetsverk

	Bokslut 2015	Budget 2016	Förslag tb 2016
Intäkter		6 330 000	0
Extraordinära intäkter		108 000 000	
Kostnader:			
- årets anslag			
- tidigare års anslag			
- PAF-netto			
Anslag netto	0	114 330 000	0

Landskapsregeringen har överfört förvaltningen av aktierna i nedanstående bolag till fastighetsverket:

Bolag	Landskapets ägarandel
Fastighets Ab Dalnäs	40,05 %
Fastighets Ab Godby Center	42,58 %
Fastighets Ab Söderkåkar	100,0 %

Vid en eventuell överlåtelse av aktierna till utomstående part är styrelsen för fastighetsverket skyldiga att iaktta bestämmelserna i 25 § i LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning gällande överlåtelse av lös egendom.

Landskapsregeringen föreslår att styrelsen för landskapets fastighetsverk ges fullmakt att avyttra följande fastigheter

- Kumlinge sjöbevakningsstation (295-403-14-34). Fastigheten är ca 1,12 ha stor och bebyggd med stationsbyggnad, båthus och uthus
- Deccastation i Jomala (170-409-7-7). Fastigheten är ca 2,43 ha stor och obebyggd
- Vägstationen i Godby omfattande en verkstadsbyggnad med två bostäder samt ett outbrutet område om högst 0,5 ha från fastigheten Pehrsberg i Finström (60-408-1-4). Området som säljs utgörs av ett lämpligt tomtområde kring vägstationsbyggnaden. Försäljningen kan genomföras efter att byggnaden tagits ur bruk. På stomfastigheten kvarblir en maskinhall- och en sandlagerbyggnad samt
- Jan Karlsgårdens värdshus jämte en arrendetomt om ca 0,25 ha. Den tillhörande tomten utgör endast den nödvändiga yta som behövs för byggnaden och verksamheten, och utgör en del av Kastelholmshäktes tomtplan (771-412-882-1). Tomten får utarrenderas för högst 50 år.

Med anledning av att det inte blir någon verksamhet i naturbruksskolans lokaler förbereder landskapsregeringen en försäljning av hela eller delar av området. Landskapsregeringen återkommer i ett senare budgetförslag.

Intäkter från försäljningen av fastigheterna kan tidigast intäktsföras under 2017 som en del av avkastningen från fastighetsverket. De byggnader som föreslås säljas belastar budgeten med internhyror om ca 247.000 euro. Försäljningarna kan genomföras tidigast under hösten 2016 varför de inte påverkar 2016-års budget i nämnvärd utsträckning.

FINANS- OCH NÄRINGSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 10/2015-2016

I vtm. Veronica Thörnroos m.fl. budgetmotion nr 36/2015-2016 andra klämman föreslås att detaljmotiveringen under momentet tredje franska strecket får följande lydelse: "Hela fastigheten där vägstationen i Godby verkar bjuds ut till försäljning". Utskottet föreslår att andra klämman i budgetmotion nr 36/2015-2016 förkastas.

Eftersom området blir bättre lämpat för försäljning om ett större område än vad som föreslagits av landskapsregeringen säljs, föreslår utskottet att fastighetsverket får fullmakt att sälja hela vägstationsområdet på fastigheten Pehrsberg i Finström (60-408-1-4). En förutsättning för detta är att maskinhallen samt sandlagerbyggnaden flyttas till en annan lämpligare plats.

I ltl. Brage Eklunds budgetmotion nr 48/2015-2016 föreslås att motiveringen under momentet får följande lydelse: "Landskapsregeringen vidtar med kraft åtgärder för att utlokalisera myndigheter till Naturbruksskolan som idag hyr upp externa lokaler före man förivrar en försäljning". Utskottet föreslår att motionen förkastas och understöder landskapsregeringens arbete avseende en planerad avyttring av fastigheter som inte används för eget bruk eller som annars är viktiga att bibehålla i landskapets ägo.

893 AVSKRIVNINGAR OCH NEDSKRIVNINGAR

89300 Av- och nedskrivningar (F)

	Bokslut 2015	Budget 2016	Förslag tb 2016
Intäkter			290 000
Kostnader:			
- årets anslag	-7 728 944	-7 200 000	-40 000
- tidigare års anslag			
- PAF-netto			
Anslag netto	-7 728 944	-7 200 000	250 000

Landskapsregeringen har avyttrat m/s Grisslan för en nettointäkt om ca 290.000 euro. Efter att m/s Grisslan avskrivits i sin helhet återstår en försäljningsvinst om ca 250.000 euro.

Investeringar, lån och övriga finansinvesteringar - detaljmotivering

300 FINANSAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

9390 GEMENSAMMA FÖRVALTNINGSKOSTNADER

939000 IT-systemanskaffningar (R)

	Bokslut 2015	Budget 2016	Förslag fb 2016
Intäkter			
Kostnader:			
- årets anslag	0	-50 000	0
- tidigare års anslag			
- PAF-netto			
Anslag netto	0	-50 000	0

Momentet kan gottskrivas med överföring av penningautomatmedel från moment 35000 med hänvisning till finansförvaltningslagen (2012:69, 6 §). Se även moment 21010.

400 SOCIAL- OCH MILJÖAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

9440 NATURVÅRD

944000 Anskaffning av områden för naturskyddsändamål (R)

	Bokslut 2015	Budget 2016	Förslag fb 2016
Intäkter			
Kostnader:			
- årets anslag	-157 138	-50 000	-169 000
- tidigare års anslag			
- PAF-netto	157 137		
Anslag netto	-1	-50 000	-169 000

Föreslås att anslag om 169.000 euro kan användas för att det fortsatta förverkligandet av Natura 2000-programmet genom intrångsersättningar och att momentet kan gottskrivas med överföring från moment 35000, med hänvisning till finansförvaltningslagen (2012:69, 6 §), med motsvarande belopp.

Utgifter

Föreslås ett anslag om ytterligare 169.000 euro för det fortsatta förverkligandet av Natura 2000-programmet genom intrångsersättningar. I anslaget ingår även kostnader för värdering och andra åtgärder som direkt härrör sig till utvidgning av

arealen för skyddad natur i enlighet med det befintliga Ålands Natura 2000-program samt de av kommissionen tidigare begärda kompletteringarna till det åländska programmet.

500 UTBILDNINGS- OCH KULTURAVDELNINGENS FÖRVALTNINGS-OMRÅDE

9530 UTBILDNING EFTER GRUNDSKOLAN

953000 Investeringar i skolfartyg (R)

	Bokslut 2015	Budget 2016	Förslag fb.2016
Intäkter			
Kostnader:			
- årets anslag	-523 024	-76 000	76 000
- tidigare års anslag			
- PAF-netto			
Anslag netto	-523 024	-76 000	76 000

Momentet utgår.

Det operativa ansvaret för driften och samordningen av m/s Michael Sars har fr.o.m. år 2016 överförs till Ålands sjösäkerhetscentrum. För att tydliggöra ansvarsfördelningen föreslås att föreliggande moment utgår och motsvarande anslag om 76.000 euro upptas under moment 985600.

700 INFRASTRUKTURAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

9760 KOSTNADER FÖR VÄGHÅLLNING

976000 Infrastrukturinvesteringar (R)

	Bokslut 2015	Budget 2016	Förslag fb.2016
Intäkter	105		
Kostnader:			
- årets anslag	-5 816 607	-2 000 000	
- tidigare års anslag			
- PAF-netto			
Anslag netto	-5 816 503	-2 000 000	0

Föreslås en omfördelning av anslag enligt nedanstående motivering.

Utgifter

Förslaget är att Godby vägstation stängs och att personalen i Godby inkl. ledningen av vägunderhållet, som nu finns på Strandgatan, flyttar till ombyggda lokaler i vägstationsfastigheten i Möckelö. Godby vägstation kommer därefter att avyttras. För att kompensera minskat garageutrymme och åtgärda problemet med avsaknaden av en godkänd tvätthall, byggs ett nytt garage på området i Möckelö. Samtidigt föreslås att oljeuppvärmningen i fastigheterna i Möckelö bytas till fjärrvärme och att värmeåtervinning införs. Föreslås att anslag om ytterligare 80.000 euro omfördelas från anslaget för väginvesteringar till åtgärderna för renovering av

byggnaderna i Möckelö.

FINANS- OCH NÄRINGSUTSKOTTETS BETÄNKANDE NR 10/2015-2016

I vtm. Veronica Thörnroos m.fl. budgetmotion nr 36/2015-2016 tredje klämman föreslås att motiveringen under momentet får följande lydelse: "Landskapsregeringen ska senast i samband med att budgeten för 2017 presenteras återkomma till lagtinget med förslag på hur arbetet vid Möckelö vägstation kan tryggas under den pågående reformprocessen". Utskottet föreslår att budgetmotion nr 36/2015-2016 tredje klämman och förkastas med hänvisning till utskottets skrivelser under sin allmänna motivering.

I ltl. Fredrik Fredlunds m.fl. budgetmotion nr 52/2015-2016 föreslås att motiveringen under momentet stryks under rubriken utgifter så att en ny tvätthall inte byggs.

Utskottet har efter omröstning förkastat budgetmotion nr 52/2015-2016. Utskottet har fattat beslut som utfallit (4-3), varvid beslutet biträdades av ordföranden Tage Silander, vice ordföranden Göte Winé och ledamöterna John Holmberg och Ingrid Johansson. Reservation har lämnats av ledamöterna Lars Häggblom, vtm Veronica Thörnroos och Roger Nordlund.

8 FRISTÅENDE ENHETER SAMT MYNDIGHETER

9855 ÅLANDS GYMNASIUM

985500 Investeringsutgifter (R)

	Bokslut 2015	Budget 2016	Förslag tb 2016
Intäkter			
Kostnader:			
- årets anslag	-224 816	-220 000	60 000
- tidigare års anslag			
- PAF-netto			
Anslag netto	-224 816	-220 000	60 000

Föreslås en minskning om 60.000 euro.

Utgifter

Föreslås en minskning av anslaget på grund av tidigarelagd investering av IT-utrustning.

9856 ÅLANDS SJÖSÄKERHETSCENTRUM

985600 Ålands sjösäkerhetscentrum, investeringar (R)

	Bokslut 2015	Budget 2016	Förslag fb 2016
Intäkter			
Kostnader:			
- årets anslag			-76 000
- tidigare års anslag			
- PAF-netto			
Anslag netto	0	0	-76 000

Momentet nytt.

Föreslås ett anslag om 76.000 euro för investering i utrustning på skolfartyget m/s Michael Sars. Motsvarande anslag indras under moment 953000.

..... *Utgifter* .....

Anslaget avser

- installation av nivåmätningssystem för fartygets tankar, ca 43.000 euro
- bränslemätare för huvudmotorer och hjälpmaskiner optimeras för en miljöanpassad drift av fartyget, ca 18.000 euro samt
- installation av utrustning för inkopplande av landström, ca 15.000 euro.

RESULTATRÄKNING

	Budget 2016	Förslag tb 1/2016	Budget 2016 inkl. tb 1
Verksamhetens intäkter			
Försäljningsintäkter	10 165 893		10 165 893
Avgiftsintäkter	8 715 740	7 000	8 722 740
Understöd och bidrag	1 075 000		1 075 000
Övriga verksamhetsintäkter	1 161 367	352 000	1 513 367
	21 118 000	352 000	21 477 000
Tillverkning för eget bruk	0	0	0
Verksamhetens kostnader			
Personalkostnader			
Löner och arvoden	-86 026 192	920 976	-85 105 216
Lönebikostnader			
Pensionspremier	-15 328 697	167 618	-15 161 079
Övriga lönebikostnader	-2 256 725	24 406	-2 232 319
Personalersättningar och övr. rättelseposter	866 766		866 766
Köp av tjänster	-52 360 492	43 000	-52 317 492
Material, förmödenheter och varor	-17 620 303	-43 000	-17 663 303
Övriga verksamhetskostnader	-21 644 357	-4 000	-21 648 357
Överföring av kostnader för aktivering	-194 370 000	1 109 000	-193 261 000
Pensionsintäkter och -kostnader			
Pensionsintäkter	18 500 000		18 500 000
Pensionskostnader	-31 300 000	0	-31 300 000
	-12 800 000	0	-12 800 000
Intäkter av inkomst- och kapitalöverföringar			
Europeiska Unionen	4 319 000		4 319 000
Återbetalning av överföringar	50 000		50 000
Övriga intäkter av inkomst- och kapitalöverföringar	4 188 000	0	4 188 000
	8 557 000	0	8 557 000
Kostnader för inkomst- och kapitalöverföringar			
Undervisning, kultur och idrott	-18 503 000	-140 000	-18 643 000
Social- och hälsovård samt utkomstskydd	-49 303 000	93 000	-49 210 000
Arbetsmarknad	-730 000		-730 000
Bostadsproduktion	-230 000		-230 000
Primärnärings	-11 445 000		-11 445 000
Övrigt näringsliv	-6 043 000	-130 000	-6 173 000
Allmänna stöd	-6 035 000		-6 035 000
Övriga överföringskostnader	-6 420 000	-177 000	-6 420 000
	-98 709 000	-177 000	-98 886 000
Verksamhetsbidrag	-276 204 000	1 291 000	-274 913 000
Skatteinkomster			
Avräkningsbelopp	220 758 000		220 758 000
Skattgottgörelse	9 100 000	408 000	9 508 000
Återbäring av lotteriskatt	10 500 000		10 500 000
Apoteksavgifter	580 000		580 000
Övriga skatter och intäkter av skattenatur	+	408 000	0
	240 938 000	408 000	241 346 000
Finansiella intäkter och kostnader			
Ränteintäkter	778 000		778 000
Övriga finansiella intäkter	28 507 000		28 507 000
Räntekostnader	-11 000		-11 000
Övriga finansiella kostnader	-216 000	0	-216 000
	29 058 000	0	29 058 000
Årsbidrag	-6 208 000	1 699 000	-4 509 000
Avskrivningar och nedskrivningar			
Avskrivningar enligt plan	-11 400 000	-40 000	-11 440 000
Nedskrivningar	-	-40 000	0
	-11 400 000	-40 000	-11 440 000
Extraordinära poster			
Extraordinära intäkter	108 000 000		108 000 000
Extraordinära kostnader	0	0	0
	108 000 000	0	108 000 000
Räkenskapsperiodens resultat	90 392 000	1 659 000	92 051 000
Ökning (-) eller minskning (+) av reserver	0	0	0
Räkenskapsperiodens överskott/underskott	90 392 000	1 659 000	92 051 000
Underskott exkl. extraordinära intäkter	-17 608 000		-15 949 000

RESULTATRÄKNING

	Bedömning 2017 - utgångsläge dec. 2015	Övriga förändringar 2017	Besparingsförslag 2017	Bedömning 2017 - april 2016
Verksamhetens intäkter				
Försäljningsintäkter	10 165 893		-26 000	10 139 893
Avgiftsintäkter	8 715 740		450 000	9 165 740
Understöd och bidrag	1 075 000			1 075 000
Övriga verksamhetsintäkter	1 161 367	21 118 000	36 000	1 197 367
		0	460 000	21 578 000
Tillverkning för eget bruk		0	0	0
Verksamhetens kostnader				
Personalkostnader				
Löner och arvoden	-86 587 000		1 570 542	-85 016 458
Lönebikostnader				0
Pensionspremier	-15 758 834		285 839	-15 472 995
Övriga lönebikostnader	-2 294 506		41 619	-2 252 886
Personalersättningar och övr. rättelseposter	850 000			850 000
Köp av tjänster	-52 200 000		915 000	-51 285 000
Material, förnödenheter och varor	-17 620 303		271 000	-17 349 303
Övriga verksamhetskostnader	-21 644 357		926 000	-20 718 357
Överföring av kostnader för aktivering		-195 255 000	0	-191 245 000
		0	4 010 000	
Pensionsintäkter och -kostnader				
Pensionsintäkter	19 500 000			19 500 000
Pensionskostnader	-33 700 000	-14 200 000	0	-33 700 000
		0	0	-14 200 000
Intäkter av inkomst- och kapitalöverföringar				
Europeiska Unionen	4 319 000	-389 000		3 930 000
Återbetalning av överföringar	50 000			50 000
Övriga intäkter av inkomst- och kapitalöverföringar	4 188 000	8 557 000	-389 000	4 188 000
			0	8 168 000
Kostnader för inkomst- och kapitalöverföringar				
Undervisning, kultur och idrott	-18 503 000			-18 503 000
Social- och hälsovård samt utkomstskydd	-49 930 000		700 000	-49 230 000
Arbetsmarknad	-730 000			-730 000
Bostadsproduktion	-230 000			-230 000
Primärnärings	-11 445 000			-11 445 000
Övrigt näringsliv	-7 243 000	1 589 000		-5 654 000
Allmänna stöd	-6 035 000	400 000	1 500 000	-4 135 000
Övriga överföringskostnader	-6 420 000	-100 536 000	1 989 000	-6 420 000
			2 200 000	-96 347 000
Verksamhetsbidrag		-280 316 000	1 600 000	-272 046 000
Skatteinkomster				
Avräkningsbelopp	221 000 000			221 000 000
Skattegottgörelse	9 000 000	500 000		9 500 000
Återbäring av lotteriskatt	10 500 000			10 500 000
Apoteksavgifter	580 000			580 000
Övriga skatter och intäkter av skattenatur				0
	+	241 080 000	500 000	241 580 000
Finansiella intäkter och kostnader				
Ränteintäkter	700 000			700 000
Övriga finansiella intäkter	28 507 000			28 507 000
Räntekostnader	-11 000			-11 000
Övriga finansiella kostnader	-216 000		0	-216 000
		28 980 000	0	28 980 000
Årsbidrag		-10 256 000	2 100 000	-1 486 000
Avskrivningar och nedskrivningar				
Avskrivningar enligt plan	-11 400 000	-200 000		-11 600 000
Nedskrivningar			-200 000	0
		-11 400 000	-200 000	-11 600 000
Extraordinära poster				
Extraordinära intäkter	0			0
Extraordinära kostnader	0	0	0	0
		0	0	0
Räkenskapsperiodens resultat		-21 656 000	1 900 000	-13 086 000
Ökning (-) eller minskning (+) av reserver		0	0	0
Räkenskapsperiodens överskott/underskott		-21 656 000	1 900 000	-13 086 000